ΗΦΥΣΙΣ

ΕΤΟΣ Δ' ΑΡΙΘ. 19 — 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1904

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ φρ. 16
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ φρ. 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΑΘΗΝΗΣΙ ΟΔΟΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 29
Παρὰ τὸν σταθμὸν Σιδ. Ἀθ. Πειραιῶς

Ο ΥΛΙΣΜΟΣ (*)

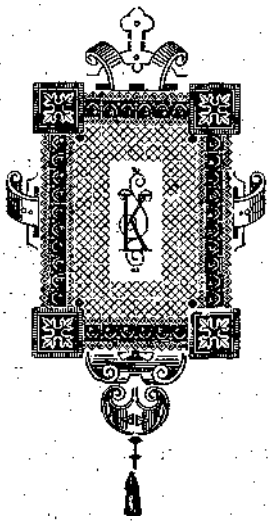

ΑΙ ἤδη ἂς ζητήσωμεν παρὰ τῆς ἱστορίας ὁλοκλήρου καὶ παρὰ τῆς πείρας πάντων τῶν αἰώνων, ὁποίους μὲν καρπὸὺς παράγει ὁ χριστιανισμὸς. ὁποίους δὲ ὁ ὑλισμὸς. Ἤ, διὰ νὰ εἴπω γενικώτερον, ἂς ἐξετάσωμεν τί παρήγαγον, ἀφ' ἑνὸς ἡ πίστις εἰς θεὸν προσωπικὸν, καὶ, ἀφ' ἑτέρου, ἡ πίστις εἰς θεὸν ἀνύπαρκτον. Δὲν εἶνε ἀνάγκη μακρᾶς ἐρεύνης, διὰ νὰ βεβαιωθῇ τὸ σημαντικώτατον «ἐνεργητικὸν» τῆς πρώτης καὶ τὸ ἀξιοδάκρυτον «παθητικὸν» τῆς δευτέρας. Ποῦ τῆς ἱστορίας εἶνέ τι μέγα, ὡραῖον, ἀληθές, μὴ ἐπιστηριζόμενον ἐπὶ τὴν πίστιν εἰς τὸν θεὸν, εἰς τὴν ἀθανασίαν, εἰς τὴν ἀνταπόδοσιν, εἰς τὰς ἀϊδίους τέλος ἀρχὰς, καὶ εἰς κόσμον αἰώνιον; Τὸ μέγιστον τοῦτο γεγονὸς ἀρκεῖ ν' ἀποδεικνύῃ πρὸς τοὺς μὴ ἔχοντας ἱκανὴν εὐκαιρίαν μήτε ἱκανὴν διάνοιαν διὰ τὴν μελέτην τῆς φιλοσοφικῆς ἀξίας τῶν δύο πίστεων, τὴν ἀλήθειαν τῆς πρώτης καὶ τὸ ψεῦδος τῆς δευτέρας.

Πότε οἱ λαοὶ ἔθηκαν ὑπὸ τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ, ὑπὸ τὴν ἀπόλαυσιν καὶ ὑπ' αὐτὸ τὸ ἴδιον συμφέρον των, τὸ ἀνώτερον συμφέρον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀρετῆς, τοῦ φόβου τοῦ θεοῦ καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς; Πότε ἀπώλεσαν τὸ ἄκαμπτον θάρρος των, τὴν εὐγενῆ ἀρετὴν των. καὶ τὴν ἠθικήν των ἰσχύν; Πότε ὑπετάγησαν καὶ ἐξολοθρεύσθησαν ὑπὸ λαῶν βαρβάρων, οἵτινες οὐδεμίαν εἶχον ἀξίαν;—Ὅτε ἀκριβῶς κατήντησαν ὑλισταὶ.—Εἶναι γεγονότα ἀντίρρητα, περιφανῆ, εὔγλωττα, τὰ ὁποῖα ὅλαι τῶν ὑλιστῶν αἱ φράσεις δὲν δύνανται νὰ ἀναιρέσωσι.—Ποῖα κράτη ἵδρυσεν ὁ ἀθεϊσμός;—Ποίας τέχνας, ποίας ἐπιστήμας, ποίας ἰδέας ἔδωκεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα;—Ποῦ εἶναι οἱ μεγάλοι ἄνδρες του, οἱ Πατριάρχαι του, οἱ προφῆται του. οἱ ἀπόστολοὶ του, οἱ νομοθέται του καὶ οἱ ἥρωές του; Παρήγαγεν ἕνα καὶ μόνον ἄνδρα, ὅστις ἐπέβαλε τὴν πίστιν του ἐπὶ αἰῶνας εἰς ἑκατομμύρια ἀνθρώπων; Μᾶς ἔδωκεν ἕνα νομοθέτην, ὡς τὸν Σόλωνα καὶ τὸν Λυκοῦργον,—διὰ νὰ μὴ ἀναφέρω τὸν Μωϋσῆ, ὑπὸ τὸν σιδηροῦν νόμον τοῦ ὁποίου εἷς λαὸς κύπτει ἀπὸ τριάκοντα καὶ πέντε αἰώνων;—Ἡ ποιητάς, ὡς τὸν Ὅμηρον, τὸν Βιργίλιον, τὸν Δάντην, τὸν Σαιξπῆρον, τὸν Κορνήλιον, τὸν Ρακίναν, τὸν Γκαῖτε;—Δύναται νὰ μᾶς ἐπιδείξῃ ἕνα καλλιτέχνην ὡς τὸν Μιχαηλάγγελον, γλύπτην καὶ ζωγράφον ἅμα καὶ ἀρχιτέκτονα, τοῦ ὁποίου πάλιν ποιήματά τινα εἶνε προσευχαὶ διάπυροι; ἢ ἕνα Λεονάρδον de Vinci, τὸν ζωγράφον τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου;—Πῶς λοιπὸν ὁ ὑλιστής, καταβοᾷ ὅτι ἡ θρησκεία ἀποκτηνώνει τὸν ἄνθρωπον;

Τοὐναντίον ἡ ἀπιστία εἶνε ἡ καταστρέφουσα καὶ φονεύουσα, ἀλλ' οὐδέποτε δημιουργήσασα, οἰκοδομήσασα καὶ διαπαιδαγωγήσασα. Καὶ αὕτη παρέρχεται, ἐνῷ ἡ πίστις διαμένει.

Διότι ἡ ὑλιστικὴ περὶ τοῦ σύμπαντος ἀντίληψις εἶνε εἰς ἀντίφασιν πρὸς ὅλον τοῦτο τὸ σύμπαν, πρὸς τὰ περὶ ἡμᾶς γεγονότα, καὶ πρὸς τὴν ἐν ἡμῖν ψυχήν. Ὁ ἄνθρωπος βλέπει τὸν κόσμον τοῦτον ὁλόκληρον μὲ τὰς δυνάμεις του, τὰς μορφάς του τὰ φαινόμενά του, τὰ ὄντα του, συνωθούμενον καὶ σπεύδοντα δίκην μεγάλου ὁρμητικοῦ ποταμοῦ, ὅστις ζητεῖ τὸν ὠκεανόν. Τὸ πᾶν ἐπείγεται πρὸς τέλος τι ἄγνωστον καὶ ἀνυπέρθετον, πρὸς αἰώνιόν τι, ὅπερ θὰ τὸ ἱκανοποιήσῃ πλήρως καὶ ὅπου τέλος θ' ἀναπαυθῇ. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κόσμου τούτου ὁ ἄνθρωπος ὁρᾶται αὐτὸς οὗτος ὠθούμενος, ἄνευ ἐκκεχειρίας, μήτε ἀναπαύ-

(*) Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἔργου τοῦ F. Bettex. Ἀνάπλασις τοῦ 1904.

σεως, ὑπὸ δυνάμεων ἀγνώστων. πρὸς τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν, τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ζωὴν τέλος· καὶ, τὸ συναισθάνεται ἐν τῇ καρδίᾳ του, ἔνθα εἰσὶν αἱ πηγαὶ τῆς ζωῆς, οἱ σφοδροὶ ἐκεῖνοι πόθοι, οἵτινες δὲν τὸν ἀφήνουσιν οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἥσυχον, δὲν εἶνε μάταιοι καὶ ἀνωφελεῖς. Μὴ παραχθέντες ἐκ τοῦ μηδενός, δὲν θὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ μηδέν.

Καὶ ὅταν ὁ ἄνθρωπος μελετᾷ τὴν μεγάλην τῆς ἀνθρωπότητος ἱστορίαν, πάσας τὰς πράξεις της τὰς σκέψεις της, πᾶν ὅ,τι ἔγραψε καὶ ὑπέστη ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, ἀναγνωρίζει, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἠρύσθη τὴν χαράν της, τὴν δύναμίν της, τὴν ζωήν της ἐκ τῶν αἰωνίων ἰδεῶν τοῦ ὡραίου, τοῦ ἀληθοῦς καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι πάντοτε αἱ ἰδέαι αὗται τὴν καθωδήγησαν εἰς τὴν πίστιν, εἰς ἕνα Θεὸν Ζῶντα, ὅστις εἶνε αὐτὸ τὸ Ὡραῖον, τὸ Ἀληθές, τὸ Ἀγαθόν, καὶ ὅτι ἐν τῇ πίστει ταύτῃ μόνῃ εὗρε τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς της.

Ἀποχαιρετίζοντες τὸν ὑλισμὸν ὁμολογοῦμεν, ὅτι μᾶς ἐμπνέει περισσότερον οἶκτον παρὰ ἀγανάκτησιν. Ἐνθυμούμεθα ἀκόμη τὸν καιρόν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἠνοίγομεν μὲ προσδοκίαν πλήρη ἐνδιαφέροντος τὰ ἔργα τῶν ἀρχιτεκτόνων του, νομίζοντες, ὅτι θὰ εὑρίσκομεν ἐν αὐτοῖς ναόν τινα —τοῦ Βάαλ, εἶνε ἀληθές, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ναόν. Ἐφρονοῦμεν, ὅτι θὰ εἰσηρχόμεθα εἰς ἐσωνάρθηκα μεγαλοπρεπῆ, ὅπου σταθεραὶ ἀρχαὶ καὶ συστηματοποιημέναι, βαστάζουσι θόλους παρατόλμως ἀναπεπταμένους, ὅπου διὰ μεγάλων ποικιλοχρόων παραθύρων εἰσέρχονται κυματώδη τὰ φῶτα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς προόδου, καὶ ἐφανταζόμεθα ἐν τῷ κέντρῳ τὸν βωμὸν τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιστήμης, περιεστοιχισμένον ὑπὸ ἱερέων σεβασμίων, ψαλλόντων ὕμνον πολύφωνον πρὸς τιμὴν τῆς Θεότητός των.— Ἀλλὰ πόσον ἠπατώμεθα! — Παντοῦ βεβοιώσεις ἀναπόδεικτοι, ἀρνήσεις ἀστήρικτοι, ἐμπαιγμοὶ ἀντὶ ἐπιχειρημάτων! Ἀντὶ συστήματος ὑποθέσεις αὐθαίρετοι: ὁ αἰθὴρ ὁ ἀσυνείδητος καὶ πάνσοφος, ἡ αἰωνιότης τῆς ὕλης καὶ ἡ ὀλιγοχρόνιος ἐξέλιξις, ὁ νοῦς ὁ ἐπιστήμων καὶ καταλήγων εἰς τὸ μηδέν, ἡ ἄρνησις τῆς ψυχῆς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἡ παραδοχή της ἐν τῷ ἀτόμῳ τῆς ὕλης, ἔτι δὲ τὸ ὀργανικὸν μόριον τὸ πεπροικισμένον διὰ μνήμης! Καὶ ἐπὶ τοῦ ἀετώματος τοῦ ἄνευ γενικοῦ σχεδίου καὶ ἁρμονίας κτιρίου τούτου ἀνεγνώσαμεν τὰ ἀποφθέγματα δύο κορυφαίων ὑλιστῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς λέγει· «οὐδεμία δοξασία ἔχει ἀξίαν τινά», ὁ δὲ ἕτερος κραυγάζει «ἀγνοοῦμεν καὶ ἀγνοήσομεν! οὐδὲν ἠξεύρομεν καὶ οὐδέν ποτὲ θὰ μάθωμεν!»

Πρὸ τοῦ θεάματος τούτου ἀπομένει τις ἔκπληκτος διαλογιζόμενος, ὅτι χιλιάδες ἀνθρώπων ἀνεπτυγμένων καὶ πεπαιδευμένων ἢ νομιζόντων ὅτι εἶνε τοιοῦτοι, παραδέχονται καὶ ἐγκωμιάζουσιν, ὡς ἐπιστημονικὸν περὶ τοῦ Παντὸς σύστημα, μίαν θεωρίαν, ἥτις λαλοῦσα διαρκῶς περὶ ὕλης καὶ δυνάμεως, ὡς τῶν μόνων ὑπαρκτῶν, παραδέχεται ἅμα ὅτι οὐδὲν γινώσκει περὶ τοῦ τί εἶνε ἡ ὕλη αὕτη καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἀποκλίνει εἰς τὸ νὰ τὰς θεωρήσῃ ὡς ἀφῃρημένας ἐννοίας τοῦ ἐγκεφάλου, ὅστις ἐπίσης δὲν εἶνε παρὰ ὕλη καὶ δύναμις, ἑπομένως καὶ αὐτὸς ἔννοια ἀφῃρημένη· μίαν φιλοσοφίαν, διὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἀληθές, τὸ ὡραῖον καὶ τὸ ἀγαθὸν δὲν ὑπάρχουσι· μίαν σοφίαν, ἥτις δὲν ἐξηγεῖ οὔτε τὸ πνεῦμα, οὔτε τὴν ὕλην, οὔτε τὴν ζωήν, οὔτε τὸν θάνατον, οὔτε τὴν συνείδησιν, οὔτε τὴν θρησκείαν, οὔτε τὴν περὶ Θεοῦ ἰδέαν, οὔτε τὴν δημιουργίαν! Καὶ ἐνώπιον πάντων τούτων λέγει τις πρὸς ἑαυτὸν μετὰ θλίψεως· πρέπει ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἄσωτος οὗτος υἱός, νὰ ἔχῃ καταπέσῃ καθ' ὑπερβολήν, διὰ νὰ δύναται νὰ εἰσδέχηται μετὰ ὀρέξεως παρόμοια κεράτια.

Εὐτυχῶς ἡ ἀνθρωπότης μὲ τὰς μεγάλας ὁμάδας, αἵτινες τὴν συναποτελοῦσι, δὲν ὑπῆρξέ ποτε ὑλιστική, καὶ ὁ ὑλισμὸς οὔτε ἠτό ποτε, οὔτε ποτὲ θὰ γείνῃ πίστις παγκόσμιος. Διότι ὁ ὑλισμὸς εἶνε ἡ ἄρνησις παντὸς ὅ,τι ἐνισχύει καὶ ὑποστηρίζει τὸν ἄνθρωπον ἐν τῇ ζωῇ καὶ τῷ θανάτῳ, χωρὶς νὰ τῷ προσφέρῃ τι πρὸς ἀντιστάθμισμα ἢ μόνον σκότος καὶ καπνόν. Καὶ ἐντεῦθεν, ὡς βλέπομεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ἀναφαίνεται ἀείποτε ὡς ἔκκρισις ἐποχῆς ἢ πολιτισμοῦ νοσηροῦ καὶ διεφθαρμένου.

Ἀλλ' ὁ Θεὸς φροντίζει, ἵνα αἱ νόσοι παρέρχωνται. Ὅτε οἱ Ῥωμαῖοι, παχυνθέντες ἐκ τῶν λαφύρων τοῦ κόσμου, κατήντησαν νὰ ἐπευφημῶσι τὸν ἠθοποιόν, ὅστις ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ ἀνέκραζε «μηδὲν μετὰ τὸν θάνατον! Καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος μηδέν!», δὲν ἐβράδυναν οἱ βάρβαροι νὰ ἐπέλθωσιν, ὡς καὶ ὁ ἀλαζὼν Γενσερῖχος, ὅστις, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ πλοηγοῦ του. «Αὐθέντα, ποῦ θέλεις νά σε ὁδηγήσω;» ἀπεκρίθη· «Πρὸς τὸν λαόν, ἐναντίον τοῦ ὁποίου ὁ Θεὸς εἶνε παραοργισμένος;». — Καὶ ὅτε ἡ Γαλλία, ὑπὸ τὸν Λουδοβῖκον ΙΕ', ἀπεμακρύνετο τοῦ Θεοῦ, ἤδη ἐγεννῶντο τιμωροὶ αἱμοχαρεῖς ὁ Δαντών, ὁ Ῥοβεσπιέρος καὶ ὁ Μαράτος. Ὅτε δὲ ἡ ἄθεος ἀφροσύνη τούτων προέβη μέχρι τῆς καθαιρέσεως (!) τοῦ Ὑπερτάτου Ὄντος, ἡ Γαλλία, καλπάζουσα πρὸς τὸ βάραθρον, ἐπεστράφη ἀναβλέψασα, καὶ ἀνεγνώρισεν ὅτι ὁ κόσμος δὲν περιστρέφεται ἄνευ τοῦ Θεοῦ, ὁ δὲ Σατωβριάνδος μᾶς ἔδωκε τότε τὸ Πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ τὰς Ἁρμονίας του ὁ Λαμαρτῖνος.

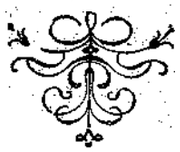

ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΗΣ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ

Ἔργον ἱστορικοῦ ἐπιτελοῦντες θ' ἀναφέρωμεν ὧδε χάριν τῶν μὴ γνωριζόντων τὰ τῶν γάμων τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας, λεπτομερείας τινὰς τοῦ πρωτοφανοῦς ἐν τῇ γῇ γεγονότος τούτου, ἀκατανοήτου τοῖς κοινοῖς πνεύμασι καὶ θὰ θέσωμεν τὰς διαφόρους μέχρι τοῦδε ἐξενεχθείσας γνώμας, εἰκασίας, ἑρμηνείας καὶ πεποιθήσεις, ὅσον μᾶς ἐπιτρέπεται σαφέστερον καὶ ὅσον δυνάμεθα εὐληπτότερον, ἀκολουθοῦντες τὸ σύστημα ἐμβριθῶν τῆς ἀληθείας ἐρευνητῶν. *

Δύο τινὰ μετὰ πεποιθήσεως παρεδέχθησαν οἱ παντὸς δόγματος χριστιανοί: τὸν γάμον καὶ τὴν παρθενίαν τῆς Θεομήτορος· δύο τινὰ τόσον ἀντίστροφα καὶ ὅμως συναφῆ πρὸς τὴν θείαν ἀποστολὴν τῆς Παρθένου μητρός. Οὐδ' αὐτοὶ δὲ οἱ αἱρετικοὶ ἐτόλμησάν ποτε νὰ θίξωσιν τὴν εἰς ταῦτα γενικὴν πίστιν.

Ἡ σχέσις τῶν συζύγων εἶνε πάντοτε σχέσις ὁμοία· ἂν δ' ἡ Παρθένος καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἔζησαν βίον ἀγγέλων, τοῦτο ἐγένετο, διότι ἀμφότεροι ἐπόθουν νὰ τηρήσουν ἀπόλυτον ἁγνότητα καὶ ἀμφότεροι πρὸς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἀπέβλεψαν σκοπόν. Ἡ παράδοσις ἄλλως τε λέγει, ὅτι ἡ Μαρία, πρὶν ἐξέλθῃ τοῦ Ναοῦ, ἀφιέρωσε τῷ Θεῷ τὴν παρθενίαν αὐτῆς, τοῦτο δὲ πιστοῦται ἄλλως καὶ ἐκ τῆς ἀπαντήσεως, ἣν δίδει τῷ Ἀρχαγγέλῳ κατόπιν: «Ἄνδρα οὐ γιγνώσκω»!

Εἶναι φυσικὸν λοιπὸν νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι ἐν τῷ Ἰωσὴφ εὑρέθη ὁ σύζυγος, ὁ τηρητὴς τῆς ὑποσχέσεως τῆς Παρθένου καὶ ὁ εὐτυχὴς ἅμα ἀνήρ, ὁ εὑρὼν σύντροφον τοῦ βίου του, τὰς αὐτὰς ἔχουσαν σκέψεις καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐμφορουμένην ἰδεώδους καὶ ἐνεκαίνισεν οὕτω μετ' αὐτῆς τὸ σύστημα τοῦ βίου τὸ ἀκατάληπτον, διότι εἶνε ὑπερόχως ὑψηλόν, τὸ σύστημα τῆς ἐγγάμου παρθενίας... Κατόπιν τούτων ἡ ἀνθρωπότης ἔσχε καὶ ἄλλα ὅμοια παραδείγματα, διότι ἡ ὑψίστη τούτων ἁγνότης εὑρῆκε πολλαχοῦ μιμητὰς καὶ διότι «τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις, εἰσὶν ἐφικτὰ ὅταν Θεὸς βοηθῇ».

Καὶ ἡ σὰρξ δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποστῇ ἐξιδανίκευσιν τῇ ἐπιβολῇ τοῦ πνεύματος καὶ τῇ ὑπερισχύσει τοῦ ἠθικοῦ εἰς τὸ σωματικὸν ἄτομον.

Ἀλλά, διατί ἄρα, ἐρωτᾶ ὁ ἅγιος Ἱερώνυμος, ὁ Θεὸς ἠθέλησεν, ὅπως ὁ Ἰησοῦς γεννηθῇ οὐχὶ ἐξ ἁπλῆς παρθένου, ἀλλ' ἐξ ἀληθοῦς συζύγου; Πρώτη αἰτία εἶναι, ὅτι ἔδει νὰ ἐξακριβοῦται ἡ καταγωγὴ τῆς Μαρίας διὰ τῆς γενεολογίας τοῦ Ἰωσήφ· διότι οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἐτήρουν ἔγγραφον πίνακα καταγωγῆς διὰ τὰς γυναῖκας.

Ὁ δὲ ἅγιος Βερνάρδος προσθέτει: Ἦτο ἀναγκαῖον νὰ προστατευθῇ ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἁγνότης τῆς Μαρίας καὶ νὰ ἐμποδισθῶσιν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ προπηλακίσωσι καὶ νὰ λιθοβολίσωσιν αὐτήν, ὡς μοιχαλίδα, ἐπικαλύπτουσαν οὕτω τὴν θαυματογενῆ της μητρότητα ὑπὸ τὴν τυπικὴν καλύπτραν ἑνὸς νομίμου γάμου.

Ἔδει ἄλλως τε ἡ Παρθένος, μόνη πλέον καὶ ὀρφανὴ ἐν τῷ κόσμῳ, νὰ ἔχῃ ἕνα προστάτην καὶ ἀντιλήπτορα, κατά τε τὴν εἰς Αἴγυπτον φυγὴν καὶ κατὰ τὸν ἐν Ναζαρὲτ πολύμοχθον βίον.

Τέταρτον δὲ λόγον τῆς ἀνάγκης τοῦ γάμου της, προστίθησιν ὁ μάρτυς Ἰγνάτιος:

«Ἔπρεπε» λέγει, «ν' ἀποκαλυφθῇ εἰς τὸν διάβολον ἡ ἀξία τῆς θείας κυήσεως· τοῦθ' ὅπερ καὶ ὄντως συνέβη· διότι ὁ Σατανᾶς, κρίνων συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς φύσεως, ἐν τῇ γεννήσει ἐκείνῃ, εἶδεν ἁπλῶς τὸ κοινὸν ἔργον μιᾶς γυναικὸς καὶ ὄχι τὸν θαυματογενῆ καρπὸν μιᾶς παρθένου».

Μὴ πρὸ τῶν πρωτοπλάστων ὁ Θεὸς δὲν εἶχεν εἴπει πρὸς τὸν ὄφιν, ὅτι τῆς γυναικὸς ὁ γόνος θὰ τῷ συντρίψῃ μίαν ἡμέραν τὴν κεφαλήν;

* * *

Τῶν ἀρραβώνων ἐν τούτοις ἅπαξ ἀποφασισθέντων, ἔδει, κατὰ τὴν κρατοῦσαν παρ' ἑβραίοις συνήθειαν, νὰ παρέλθῃ χρόνος τις μέχρι τῆς τελέσεως τοῦ γάμου. Ὅπως δ' ἄλλως τε συμβαίνει καὶ παρ' ἡμῖν οἱ μελλόνυμφοι ἔζων ἐν τῷ μεταξὺ μακρὰν ἀλλήλων. Τὸ μεσάζον δὲ τοῦτο διάστημα κατηναλίσκετο εἰς προσευχάς, εἰς νηστείαν καὶ προπαρασκευὴν ἄμωμον διὰ τὸ μέγα τῆς διὰ τοῦ γάμου ἑνώσεως μυστήριον.

Ἐπίκαιρον θεωροῦμεν ἐνταῦθα νὰ γνωρίσωμεν τίνι τρόπῳ ἐτελοῦντο αἱ τοιαῦται ἱεροτελεστίαι παρ' Ἰουδαίοις.

Τὴν πρωΐαν ἡ νύμφη ἐστολίζετο πλουσίως ἀπὸ τὰς στενωτέρας της φίλας καὶ ἐλάμβανε θέσιν ὑπό τινα παστάδα πρὸς τοῦτο στηνομένην, ἔνθα προσήρχετο κατόπιν ὁ νυμφίος φέρων στέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς στενωτέρους του φίλους.

Πλησιάζων ἤδη τὴν μελλόνυμφόν του τῇ ἔθετε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα, εἷς δὲ τότε ραββῖνος ἢ ὁ ἀρχηγὸς τῆς συναγωγῆς ἢ καὶ εἷς ἐκ τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν ἐλάμβανε

* Joseph Croyat «Ἡ Παρθένος Μαρία κατὰ τὰς δοξασίας Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν».

τὴν δεξιὰν χεῖρα τῆς νύμφης καὶ θέτων αὐτὴν ἐντὸς τῆς τοῦ νυμφίου, ἔλεγεν:

— Ἔστω μεθ' ὑμῶν ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακὼβ καὶ ἂς ἑνώσῃ ὑμᾶς εἰς γάμον καὶ ἂς ἀποδώσῃ ὑμῖν τὰ ἐλέη του.

Εἶτα προσέφερον οἶνον εἰς ἀμφοτέρους· ἐτίθεντο δὲ καὶ ἐλύοντο αἰνίγματα καὶ συνετρίβοντο σκεύη τινὰ πρὸς ἔνδειξιν χαρᾶς ἴσως, πιθανώτατα ὅμως καὶ πρὸς ὑπόμνησιν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῆς εὐτυχίας, τοῦ εὐθραύστου τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου τούτου. Τὴν ἑσπέραν ἡ νύμφη περιβεβλημένη μακρὰν λευκὴν ἐσθῆτα, ὡδηγεῖτο εἰς τὸν οἶκον τοῦ νυμφίου· δέκα νεάνιδες ἠκολούθουν αὐτὴν καὶ ἕτεροι δέκα νεανίαι τὸν σύζυγον· ἀμφότεροι δὲ ἔφερον δᾶδας εἰς τὰς χεῖρας.

Φθάνοντες εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας ἔψαλλον ἐπιθαλάμιον, ὅπερ συνήθως ἦν χαρμόσυνον ᾆσμα, καὶ εὐχαριστία πρὸς τὸν θεόν· καὶ οἱ σύζυγοι δὲ ἔψαλλον φαιδρά τινα ᾄσματα συνοδίᾳ μουσικῆς καὶ χοροῦ. Εἷς παράνυμφος, ἡ φίλος τοῦ συζύγου, προϊστάμενος τῆς ἑορτῆς εἶχε τὴν φροντίδα της ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλοπρεπεστέρας αὐτῆς τελέσεως.

Ἡ μνηστεία τῆς θεοτόκου κατὰ τὴν παραδεδεγμένην ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐκκλησίᾳ παράδοσιν, ἐγένετο ἐκ κοινῆς τῶν ἱερέων τοῦ Ναοῦ βουλήσεως καὶ ἀποφάσεως, τέσσαρας ἤδη μῆνας πρὶν ἢ ἐξέλθῃ τοῦ Ναοῦ. Εἰς τῶν ἱερέων δὲ τὴν ἐκφρασθεῖσαν βούλησιν φαίνεται ὑποχωρήσασα ἡ Μαριὰμ καὶ πεισθεῖσα νὰ παραιτηθῇ τῆς πρώτης της περὶ ἀγαμίας σκέψεως γνωρίσασα δ' ἄλλως τε καὶ ποῖον ἔμελλε νὰ μνηστευθῇ καὶ ὑπὸ ποίους κανόνας ἀρετῆς καὶ ἀσπίλου ἁγνότητος ἐπρόκειτο νὰ ζήσῃ.

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΩΔΗ

Ὁ ἀκούραστος ὁ χρόνος
Ὅταν πλέον μὲ μαράνει
Κ' ἡ ψυχή μου μαραμένη
Εἰς τὴν λύπη συντριβεῖ.
Ὅταν πλέον ἡ καρδιά μου
Ἀπ' τὸν ἔρωτα γυρμένη,
Μὲ πάλμους σαβανωμένη
Εἰς τὸν τάφον καταβῇ.

Ἔλα! κι' ἕνα δάκρυ χύσε
Εἰς τοῦ ποιητοῦ τὸ μνῆμα, . . .
Καὶ ἡ λύρα τοῦ θυμήσου!
Ὅτι σ' ἔστεφε μ' ἀνθούς.
Σὺ γονατιστὸς 'στὸ χῶμα
Γράψε μὲ τὰ δακρυά σου,
Ποιητή μου εἶνε κρῖμα
Νἄχης συντροφιὰ νεκρούς . . .

Σοφία Κ. Οἰκονομίδου

ΤΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟΝ ΥΠΟ ΥΓΙΕΙΝΗΝ ΕΠΟΨΙΝ.

Τρία κυρίως προβάλλει εἰς τὴν ὑγιεινὴν προβλήματα πρὸς λύσιν ἡ ποδηλασία.

1ον, Πῶς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ ἡ μετρία χρῆσις τοῦ ποδηλάτου, εἴτε περὶ ὑγιοῦς πρόκειται, εἴτε καὶ περὶ ἀρρώστου, καὶ ἰδίως περὶ τῶν ἐκνευρισμένων ἐκ τοῦ καθιστικοῦ βίου ἢ τῆς διηνεκοῦς ἐν κλειστῷ χώρῳ ἐργασίας, 2ον) Ὠφελεῖ ἢ βλάπτει τὰς γυναῖκας ἡ ποδηλασία, καὶ 3ον, Ποίας βλάβας τῆς ὑγιείας καὶ ποίας παθήσεις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ κατάχρησις τῆς διὰ τοῦ «σιδηροῦ ἵππου» ἱππασίας. Βλέπετε, ὅτι λέγω κατάχρησιν μόνον, διότι ἡ ἐν λογικῷ μετρῳ ποδηλασία οὐδένα ποτὲ ἔβλαψε.

Διὰ ν' ἀντιληφθῶμεν ὅμως ποίας εὐεργετικὰς μεταβολὰς προκαλεῖ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἡ ποδηλασία, πρέπει να ἐξετάσωμεν ὁποῖα φαινόμεεκ συμβαίνουσιν εἰς τοὺς ἀρχαρίους ἰδίως.

Αἱ πρῶται στροφαὶ τοῦ τροχοῦ, μάλιστα ἐπὶ ἀνωμάλου κάπως ὁδοῦ, εἶνε κουραστικώταται. Μετ' ὀλίγην ὥραν ὁ ἄπειρος ποδηλάτης γίνεται κάθιδρως. Ὅταν ἰδίως ἦνε καί πως εὐτραφὴς καὶ δὲν ἔχῃ συνειθίσει μὲ μακρας πεζοπορείας ἢ τὸ κολύμβημα κτλ. ἡ ἐφίδρωσις εἶνε πάρα πολλή.

Προσπαθῶν δ' ἐξ ἄλλου νὰ κρατήσῃ τὴν ἀσταθῆ ἔτι ἰσορροπίαν του, καταναλίσκει μέγα ποσὸν ἐνεργείας, ὅπως κινῇ τὰ στρόφαλα, ἐν ἄλλοις λόγοις ἐργάζεται ὑπερμέτρως.

Μία τοιαύτη ἐφίδρωσις εἶνε ὑγιεινοτάτη, ἀλλ' ὑπὸ δύο ὅρους: ἤτοι νὰ μὴ παρατραθῇ πέραν τοῦ δέοντος, καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τις μετὰ τὴν ἄσκησιν ἀμέσως οἴκαδε καὶ ν' ἀλλάξῃ ἐνδύματα. Ἐὰν μάλιστα κάμῃ τότε καὶ μίαν πλύσιν ὅλου τοῦ σώματος μὲ χλιαρὸν ὕδωρ καὶ σπόγγον ἢ εἰσέλθῃ ἐντὸς λουτῆρος μὲ χλιαρὸν ὕδωρ, ἀνακουφίζεται ἀμέσως ἀπὸ πᾶν αἴσθημα κοπώσεως.

Τὸ δεύτερον φαινόμενον, ὅπερ παράγει ἡ ἄσκησις αὕτη, εἶνε ἡ ὅλως ἰδιάζουσα δραστηριότης καὶ ἐπιτάχυνσις τῆς ἀναπνοῆς, τοῦτο δέ διότι ἡ ὑπερβάλλουσα ἐκείνη μυϊκὴ ἐργασία τοῦ σώματος προάγει γενναιοτέρας τὰς ὀργανικὰς καύσεις, τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπομένον περισσὸν ἀνθρακικὸν ὀξὺ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐκφύγῃ ὅλον ἀπό τῶν πνευμόνων. Μετ' ὀλίγων μάλιστα χιλιομέτρων πορείαν, εἰς τοὺς μὴ ἐξῳκειωμένους πρὸς τὴν ἀναπνευστικὴν αὐτὴν δυσχέρειαν, φθάνει τὸ πρᾶγμα μέχρι πνευστιάσεως ὁπότε, τὸ δὴ λεγόμενον, κόπτεται ἡ ἀναπνοή. Ἐννοεῖται, ὅτι ὁ ἐντριβὴς περὶ τὴν ποδηλασίαν δὲν πνευστιᾷ τόσον εὐκόλως καὶ ταχέως, διότι δὲν κουράζει ἐν πρώτοις τόσον τοὺς μῦς του εἰς συγκράτησιν τῆς ἰσορροπίας καὶ διότι γνωρίζει πῶς νὰ ἀναπνέῃ ἐπὶ τοῦ ποδηλάτου.

Τὸ μυστικὸν λοιπὸν αὐτὸ τῆς ἐντέχνου ἀναπνοῆς εἶνε νὰ *εἰσπνεύσῃ τις διὰ τῆς ρινὸς* (κρατῶν κλεῖστὸν τὸ στόμα), *νὰ ἐκπνέῃ δὲ διὰ τοῦ στόματος*, ἀνοίγων αὐτό. Πρὸς διευκόλυνσιν μάλιστα τῆς ρινικῆς εἰσπνοῆς ἐπενόησαν καὶ ἕνα διαστολέα τῶν μυκτήρων, ὅστις, προσαρμόζεται εἰς τὴν ῥῖνα καὶ τὴν κρατεῖ ἀνευρυσμένην· ἐννοεῖται, ὅτι δὲν εἶνε καὶ πολὺ εὐάρεστον τὴν ὄψιν τὸ πρᾶγμα καὶ καλλίτερον νὰ λείπῃ.

(*) Ἐκ τῆς «Ὑγιείας»

Ἡ ἄσκησις αὐτή, ὡς ἐκ τῆς διηνεκοῦς συστολῆς εἰς ἣν ἐμβάλλει σχεδὸν ὅλους τοὺς μῦς τοῦ σώματος καὶ ἰδίως τῶν κάτω ἄκρων, ἀναπτύσσει ἐπαισθητῶς τὸ μυϊκὸν σύστημα καὶ ἑπομένως καθιστᾷ εὔρωστον τὸ σῶμα. Καὶ ναὶ μὲν οἱ μύες τῶν σκελῶν ἰδίως ἀναπτύσσονται περισσότερον, ἀλλ' ἡ ἀνάπτυξις γίνεται καταφανὴς ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς θωρακικοὺς μῦς καὶ τοὺς μῦς *τῶν ἄνω ἄκρων*.

Ὅπως ὅλοι οἱ μύες, οὕτω καὶ ὁ καρδιακὸς μῦς ἐργάζεται γενναιότερον κατὰ τὴν ποδηλασίαν, διότι εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ κυκλοφορία διὰ νὰ σαρώνῃ ταχύτερον ἀπὸ τοὺς μυϊκοὺς ἱστοὺς τὰ προϊόντα τῆς καύσεως τὸ κυκλοφορικὸν ρεῦμα καὶ διὰ νὰ ἀναζωογονῇ συχνότερον τὸ αἷμα διὰ τοῦ ὀξυγόνου εἰς τοὺς πνεύμονας. Ἐννοεῖται τώρα, ὅτι ὅταν ἡ ἄσκησις αὐτὴ προβαίνῃ μέχρι καταχρήσεως, ἡ φυσικὴ ἀνάπτυξις τοῦ καρδιακοῦ μυὸς δύναται νὰ προχωρήσῃ μέχρι καρδιακῆς ὑπερτροφίας ἢ ἀνευρυσμοῦ, παθήσεως ἥτις προσβάλλει μὲν ὅλους σχεδὸν τοὺς μανιώδεις ποδηλάτας, οὐδέποτε ὅμως ἀπειλεῖ τοὺς κάμνοντας μετρίαν χρῆσιν τοῦ δικύκλου.

Εἰς τὰ παιδία ἡ ποδηλασία μόνον πέραν ὡρισμένης ἡλικίας, τοῦ 12ου ἢ 13ου ἔτους, ἐπιτρέπεται καὶ πάλιν μὴ τὰ ἀφίνετε ποτέ νὰ ἐξέρχωνται μόνα. Εἰς πολὺ μακρὰν ἡλικίαν ὁ πρόωρος ἐκεῖνος ἀγών, ἐκτὸς τῶν ἐλαττωματικῶν θέσεων τὰς ὁποίας δύναται νὰ δώσῃ εἰς τὸν σκελετόν, ἀλλὰ καὶ τὴν καρδίαν τοῦ παιδίου δύναται σοβαρώτατα νὰ βλάψῃ. Πρέπει δὲ τὸ ποδήλατον τοῦ παιδίου νὰ εἶνε ἐλαφρόν, τέλειον καὶ ἀνάλογον πρὸς τὸ ἀνάστημά του.

Οἱ γέροντες διὰ πολλοὺς λόγους, καλλὸν εἶνε νὰ ἀρκῶνται εἰς τοὺς πόδας τοὺς ὁποίους ἔχουν ἀκόμη. Μετὰ τὰ 50 ἢ 60 ἔτη, τὶς ἡ ἀνάγκη νὰ τρέχῃ τις γρήγορα; Μήπως δὲν βαίνει ὁπωσδήποτε μὲ ἀρκετὴν ταχύτητα πρὸς τὸ τέρμα τοῦ ἐπιγείου ταξειδίου; Ἡ ἐλαχίστη πτῶσις ἄλλως τε εἰς τοιαύτην ἡλικίαν ἐπαπειλεῖ κάταγμα κανενὸς ὀστοῦ, σοβαρώτατον καὶ σχεδὸν ἀθεράπευτον. Ἐννοεῖται ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἐξαιρέσεις τοῦ κανόνος τούτου, πολλοὶ δὲ ἡλικιωμένοι εἶνε ἀκμαιότεροι πολλῶν ἐφήβων· ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ αὐτῶν ἐδῶ, ἀφοῦ εἰς τοὺς νικητὰς αὐτοὺς τοῦ χρόνου τὰ πάντα ἐπιτρέπονται.

Ἐπιτρέπεται ἢ ὄχι τὸ ποδήλατον εἰς τὰς γυναῖκας; Τὸ ζήτημα ἀπησχόλησε πολὺ περισσότερον τοὺς ὑγιεινολόγους παρ' ὅσον ἐσκανδάλιζε κατ' ἀρχὰς τοὺς ἄγαν αὐστηροὺς ἠθικολόγους. Καὶ οὗτοι μὲν φαίνεται, ὅτι ἐπὶ τέλους ἐπείσθησαν νὰ μὴ εὑρίσκωσί τι τὸ ἄτοπον εἰς τὴν ἐπὶ δύο τροχῶν μετακίνησιν τῆς γυναικείας ἀστασίας· ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἔδωκαν ἀκόμη πλήρες συγχωροχάρτιον εἰς τὴν χαλυβδίνην μηχανήν, ὡς πρὸς τὰς γυναῖκας. Ὑπάρχουν οἱ ὑποστηρίζοντες, ὅτι ἡ διηνεκὴς ἐκείνη *πίεσις τοῦ ποδηλατικοῦ «ἐφιππίου»* ἐπὶ τῶν ὀστῶν τῆς λεκάνης συντελεῖ εἰς τὴν στένωσιν τοῦ ἀνοίγματος αὐτῶν καὶ εἴς τινας ἄλλας διαταραχὰς τῶν ἀπαλῶν μορίων καὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ κάτω μέρους τοῦ κορμοῦ, ἀνωμαλίας αἵτινες ἐνδέχεται σὺν τῷ χρόνῳ καὶ μὲ τὴν κατάχρησιν τοῦ ποδηλάτου νὰ ἐπηρεάσωσι τὸ γεννητικὸν σύστημα καὶ τὴν εὐτοκίαν τῆς γυναικός. Ὑποθέτω ὅτι ὑπερβολικὸς ὁ φόβος αὐτὸς σήμερον μὲ τὰ νεώτερα ποδήλατα, τὰ τόσον καλῶς κανονισμένα ὡς πρὸς τὰς διαστάσεις, τὸ βάρος καὶ τὴν ἐλαστικότητα, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ μαθοῦσα ποδηλασίαν κάθηται ἀναπαυτικώτατα καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ὀχληρᾶς πιέσεως καὶ στενοχωρίας. Ἡ ἐπικρατεστέρα δὲ γνώμη εἶνε, ὅτι πᾶσα γυνὴ ὑγιὴς δύναται μετὰ τὸ 18ον ἢ 20ὸν ἔτος νὰ ἐπιδοθῇ ἀφόβως εἰς τὴν λίαν διαδεδομένην αὐτὴν ἄσκησιν. Ἀλλά, ἐν μέτρῳ πάντοτε καὶ χωρὶς τὴν ἐλαχίστην κατάχρησιν ταχύτητος ἢ κοπώσεως, διότι πολὺ ὀλιγώτερον τῶν ἀνδρῶν ἀντέχουν αἱ γυναῖκες εἰς τὰς δρομαίας ποδηλασίας καὶ πολὺ εὐκολώτερον βλάπτονται. Ἐξ ἐναντίας, ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς τὸ ποδήλατον εἰς πᾶσαν κόρην ἢ γυναῖκα πάσχουσαν ἐξ ὀργανικῆς τινος ἀνωμαλίας καὶ ἰδίως τῶν θωρακικῶν καὶ κοιλιακῶν σπλάγχνων.

Ἡ μετρία τοιαύτη ἄσκησις προικίζει τὴν γυναῖκα μὲ εὐκαμψίαν καὶ εὐλυγισίαν τοῦ σώματος, μὲ στερεότητα καὶ χάριν κορμοστασίας, μὲ θάρρος τέλος καὶ πεποίθησιν ἐπὶ τὰς ἰδίας της δυνάμεις. Πᾶσα μυϊκὴ ἐργασία ἄλλως τε εἶνε καὶ ἀποτελεσματικὸς περισπασμὸς ἀπὸ πλῆθος νευροπαθητικῶν τάσεων, πρὸς τὰς ὁποίας κλίνουν αἱ ἄεργοι νεάνιδες τῶν πόλεων, τάσεων τὰς ὁποίας ὑποθάλπει ἡ ἄχαρις μέριμνα περὶ πολυτελείας καὶ ἡ ἀνάγνωσις νοσηρῶν προϊόντων ἐκφύλλου φιλολογίας. Εἰς τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τῶν *νευρασθενειῶν καὶ νευρώσεων*, καθαρὸς ἀήρ, ἄσκησις, μυϊκαὶ κινήσεις, φυσιολογικὴ ἐργασία τοῦ δέρματος καὶ τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, πράγματα ὅλα αὐτὰ εὐκόλως πραγματοποιούμενα διὰ τῆς ποδηλασίας, ἰδοὺ ποῖα θὰ ὠφελήσουν περισσότερον τὴν ὑγιείαν παρ' ὅλα τὰ βρωμιοῦχα καὶ τὰ ἀντισπασμώδη φάρμακα τοῦ κόσμου. Δύο προφυλάξεις ἐν τούτοις πρέπει νὰ λαμβάνωσιν αἱ ποδηλάτιδες: ν' ἀποφεύγωσι τὸ ποδήλατον κατά τινας εὐνοήτους περιόδους, καὶ νὰ φορῶσι ποδηλατικὴν ἐνδυμασίαν καθ' ὅλα σύμφωνον πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς (εὐρύχωρα ἐνδύματα καὶ ἀποφυγὴ τοῦ στηθοδέσμου).

Ἐν γένει, τὸ ποδήλατον εἶνε, πλὴν τῆς χρησιμοτητός του ὡς ὀργάνου ταχείας μεταφορᾶς, καὶ γυμναστικὸν ὄργανον ὠφελιμώτατον, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ γίνηται κατάχρησις αὐτοῦ. Εἰς τὴν κατάχρησιν καὶ μόνην ὀφείλονται αἱ νοσηραὶ διαταραχαί, ὅσας τοῦ κατηγόρησαν ἀνέκαθεν, διότι ἡ ἐν λογικῷ μέτρῳ καὶ ἄνευ παραφόρου ταχύτητος ἢ ἀγῶνος χρῆσις αὐτοῦ, οὐ μόνον δὲν βλάπτει τοὺς ὑγιεῖς, ἀλλὰ καὶ κατὰ τινων νοσηρῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ παραγγέλεται ἐνίοτε ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν ὡς «κυκλοθεραπεία» (πολυσαρκία, μορφαί τινες νευρασθενείας, λεμφατικαὶ κράσεις κλπ.)

Μὴ λησμονεῖτε μόνον, ὅτι προκειμένου νὰ ἐπιτρέψητε εἰς τὸν υἱὸν ἢ τὴν κόρην σας τὴν ἄσκησιν ταύτην, καλῶς θὰ ἐπράττετε ἐὰν συνεβουλεύεσθε σοβαρῶς τὸν οἰκογενειακὸν σας ἰατρὸν, ὅστις ἐν ἀνάγκῃ καὶ νὰ ἐξετάσῃ καλῶς τὸν ὑποψήφιον ποδηλάτην πρὶν ἢ ἀποφανθῇ περὶ τοῦ πρακτέου.

Ο ΕΚΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

Δὲν εἶνε μόνα τὰ πτηνά, ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς πλασμάτων, τὰ ἐκπατριζόμενα. Πρῶτος ὁ ἄνθρωπος ἔδωκε τὸ παράδειγμα καὶ τοῦτον ἠκολούθησαν πτερωτὰ καὶ μή.

Αἴτια κυρίως τοῦ ἐκπατρισμοῦ εἶνε δύο τινά. Πρῶτον ἡ ἀνεπάρκεια τῆς διατροφῆς εἴδους τινῶν ζώων, ἐν τῷ γενεθλίῳ αὐτῶν τόπῳ, ἀνεπάρκεια προερχομένη καὶ ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν πρὸς διατροφὴν μέσον καὶ δεύτερον αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ μεταβολαί.

Πρὸ πάντων ἕνεκα τοῦ πρώτου αἰτίου πολλὰ πτηνὰ ἀποδημοῦσιν εἰς ὡρισμένας ἐποχάς, ἀντιστοιχοῦσας πρὸς τὰς ἀτμοσφαιρικάς, ὡς εἴπομεν, μεταβολάς. Καὶ οὕτω πολλὰ πτηνά, εἶνε, οὕτως εἰπεῖν, ἀλῆται, ἀληθῶς περιπλανώμενα ζῶα.

Ἕνεκα τοῖς συνηθείας των ταύτης πολλὰ πτηνά, ὡς αἱ ἀγριοπερίστεραι τῆς Ἀμερικῆς, ἀναγκάζονται συνεχῶς νὰ ἐκτοπίζωνται καθόσον ἐπιπίπτουσαι κατὰ πολυάριθμα σμήνη εἰς τινα τόπον, κατατρώγουσι τὰ πάντα διὰ μιᾶς καὶ οὕτω ἀναγκάζονται ἕνεκα τῆς περαιτέρω διατροφῆς των νὰ μεταβῶσι καὶ ἐρημόσωσι καὶ ἄλλον τόπον.

Τὸ πῶς δὲ σχηματίζονται αἱ ἀγέλαι αὗται εἶνε ἁπλούστατον, διότι καὶ ἂν μικρὸς ἀριθμὸς τούτων ἀναγκασθῇ ἕνεκα τῆς τεκνοποιήσεως νὰ μείνῃ ἐπ' ὀλίγον εἰς ἕνα τόπον, αὐξάνεται ὁ ἀριθμὸς μετὰ τὴν τεκνοποίησιν, πολλάκις δὲ τετραπλασιάζεται καὶ ἐκ τούτου ἀπειλεῖται καὶ παντελὴς ἐλλείψις τροφῆς.

Συναθροίζονται λοιπὸν τότε εἰς ἀπίστευτον ἀριθμὸν ἵνα μεταβοῦν εἰς ἄλλον τόπον μακράν. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς δὲ ἀμερικανοῦ φυσιοδίφου εἰς 21 λεπτὰ διῆλθον πρὸ αὐτοῦ 1,115,150,000 ἀγριοπεριστεραί!

Τὰ πτηνὰ λοιπόν, εἴπομεν, ἐκπατρίζονται πρὸς εὕρεσιν τόπου ἐπαρκοῦντος διὰ τὴν τροφήν των. Ὑπάρχουσιν ὅμως πρὸς τούτοις καὶ πτηνά, ἅτινα ἐκπατρίζονται καὶ ἕνεκα τοῦ ἐπερχομένου χειμῶνος.

Οὕτω βλέπομεν ἐν Ἑλλάδι τὰς χελιδόνας καὶ τοὺς κυψέλους (πετροχελίδονα) ἐρχομένας τὸν Μάρτιον.

Ποῦ ἦσαν, ποῦ πάλιν θὰ ἀπέλθωσιν ἅμα ὁ Σεπτέμβριος μᾶς φέρει τὰς πρώτας βροχάς. Θὰ γνωρίζετε βεβαίως ὅτι μεταβαίνουσιν εἰς τόπον θερμότερον, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡμεῖς ἔχομεν ψῦχος δηλαδὴ εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐν ἀρχῇ καὶ εἶτα ἐνδότερον τῆς Ἀφρικῆς.

Ἐν γένει δὲ ἡ Ἀφρικὴ εἶνε τὸ καταφύγιον τῶν πτηνῶν τῆς Εὐρώπης.

Ἅμα γίνῃ ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν αἱ ὄρτυγες ἐγκαταλείπουν τοὺς ἀγροὺς κατὰ τὰ μέσα τοῦ Αὐγούστου ἐν καιρῷ νυκτός, διὰ τῶν φόβων τῶν ἁρπακτικῶν ὀρνέων μὲ ταχύτητα δὲ ἀξιόλογον, 60 χιλιομέτρων καθ' ὥραν, διασχίζουν τὸ ὑ ὲρ τὴν μεσόγειον διάστημα.

Ἐπανέρχονται δὲ μόλις ἐννοήσωσιν ὅτι ἡ χλόη τῆς χώρας ἡμῶν δύναται νὰ τὰς κρύψῃ ἀπὸ τὰ λαίμαργα βλέματα τῶν διωκτῶν αὐτῶν.

Τὰ ἀποδημητικὰ ταῦτα πτηνὰ συνήθως περιμένουσιν ἥρεμον ἄνεμον ἐλαφρῶς ἀντίθετον, διότι ὁ οὔριος ἄνεμος καὶ δὴ ὁ ὁρμητικὸς ἐμποδίζει τὴν πτῆσιν των καὶ πολλάκις τὰ κουράζει καὶ τὰ ρίπτει χαμαί.

Πῶς ὅμως γνωρίζουσι τὸ μέρος ὅπου πρέπει νὰ ὑπάγωσιν ἀποδημοῦντα; Εἶνε ὄντως πολὺ περίεργον πῶς τὰ πτηνὰ ἱκανὸν ὑψούμενα, ἵστανται ἐπ' ὀλίγον προσανατολίζονται καὶ εἶτα κατ' εὐθείαν διευθύνονται ὅπου πρέπει.

Τὸ σπουδαιότερον ὅμως εἶνε ὅτι ἐπιστρέφοντα ἐκεῖ ὅθεν εἶχον ἀναχωρήσει ἀναγνωρίζουσι καὶ αὐτὴν τὴν φωλεάν των.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

— Ἡ δύναμις κατισχύει τὸν φόβον.

— Οὐδέποτε ποιεῖ θόρυβον διὰ τὸ τίποτε.

— Ὅ,τι δὲν ἠξεύρει τις τὸ γνωρίζει ὁ ἄλλος.

— Ἡ ἀνάγκη διδάσκει τὸν ἄνθρωπον.

— Ἡ τέχνη συμπληροῖ τὴν φύσιν.

— Ὅταν ἀπουσιάζῃ ὁ κύριος, χορεύει ὁ ὑπηρέτης.

— Οἱ κολακευτικοὶ λόγοι κολακεύουν πάντοτε

— Ὁ ὑπηρετῶν τὸ πλῆθος ὑπηρετεῖ κακὸν κύριον.

— Ὁ σκεπτόμενος ὑψηλά, δὲν συλλογίζεται νὰ πέσῃ.

— Ἂν αἱ εὐχαὶ εἰσηκούοντο, οἱ βοσκοὶ θὰ ἦσαν βασιλεῖς.

— Δύνασαι νὰ ἐπαινῇς τὸ βουνὸν ἀλλὰ κάλλιον νὰ μένῃς εἰς τὴν πεδιάδα.

— Τὰ πάντα μὴ ζητῇς νὰ κάμῃς εἰς μίαν ἡμέραν.

— Γνώριζε ὅτι ὁ ἐχθρός σου δὲν κοιμᾶται.

— Ὁ Θεὸς βοηθεῖ τὸν ἐξυπνοῦντα πάντοτε πρωΐ.

Η ΤΟΡΠΙΛΛΗ

Ἡ τορπίλλη, ἡ ὁποία τόσον σπουδαῖον μέρος διαδραματίζει εἰς τὸν ἐν τῇ Ἄπω Ἀνατολῇ ρωσοϊαπωνικὸν πόλεμον, εἶνε κάτι ἄγνωστον βεβαίως εἰς πολλοὺς τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν. Μία γαλλικὴ ἐφημερὶς παρέχει πλήρῃ περιγραφὴν τῶν καταστρεπτικῶν τούτων μηχανημάτων.

Ἡ τορπίλλη εἶνε, ὡς γνωστόν, δοχεῖον περιέχον ποσότητά τινα ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ διατεθειμένων οὕτως, ὥστε νὰ δύναται ἐκρηγνυμένη νὰ καταστρέψῃ ἐν ὡρισμένον ἐμπόδιον.

Εἰς δύο κατηγορίας δύνανται νὰ διαιρεθῶσι τὰ διάφορα καὶ ποικίλα εἴδη τῶν τορπιλλῶν. Εἰς τὰς ἐκσφενδονιζομένας καὶ εἰς τὰς βυθιζομένας. Αἱ πρῶται ἀποτελοῦν τὸν κύριον ὁπλισμὸν καὶ τὸν μόνον λόγον ὑπάρξεως τορπιλλοβόλων. Αἱ δεύτεραι χρησιμοποιοῦνται εἰς ὑπερασπισιν στενῶν.

Ἐξ ὅλων τῶν συστημάτων τῶν ἐκσφενδονιζομένων τορπιλλῶν τὰ πολεμικὰ πλοῖα, ὅλου σχεδὸν τοῦ κόσμου μεταχειρίζονται ἤδη τὴν τορπίλλην Οὐάϊτ-χιδ. Ἐν Ἡνωμέναις δὲ πολιτείαις τὴν τορπίλην Χάουελ.

Ἡ τορπίλη Οὐάϊτ-χιδ εἶνε ἐν μικρογραφίᾳ ὑποβρύχιον, οὗτινος ὅλαι αἱ λεπτομέρειαι εἶνε κανονισμέναι μετὰ θαυμαστῆς ἀκριβείας, καθ' ὅτι τῆς τορπίλλης ἐκσφενδονισθείσης καὶ βαινούσης πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῆς, τὰ πάντα μέλλουσι νὰ συμβῶσιν ὡσεὶ νὰ τὰ εἶχε τις προΐδῃ ἐκ τῶν προτέρων, κατὰ τρόπον αὐτόματον καὶ εὐφυᾶ.

Πρὸς ἐκσφενδόνισιν τῶν τορπιλλῶν μεταχειρίζονται σωλῆνας τορπιλλοβλητικοὺς οἵτινες κατ' ἀχὰς περιεῖχον πεπιεσμένον ἀέρα, τώρα ὅμως μεταχειρίζονται σωλῆνας μὲ πυρίτιδα συστήματος Κανέ. Ἐνοεῖται, ὅτι τὸ ποσὸν τῆς πυρίτιδος εἶνε ἐλάχιστον, ὅσον ἀρκεῖ διὰ νὰ ἐκσφενδονισθῇ ἡ τορπίλλη.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ταύτην εἰς ὑδραυλικὸς μηχανισμὸς θέτει εἰς κίνησιν τὴν κινητήριον μηχανήν, ἥτις ἐργάζεται διὰ πεπιεσμένου ἀέρος καὶ ἡ μηχανὴ περιστρέφει τότε τοὺς δύο ἕλικας τῆς τορπίλης, ἥτις πλέει διὰ μέσου τῶν ὑδάτων.

Τὸ καψύλιον ὅπερ μέλλει νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἔκρηξιν τοῦ μηχανήματος κατὰ τὴν σύγκρουσιν, ἦτο ἐν ἀδρανείᾳ, ὅπως ἀποφευχθῇ πᾶν δυστύχημα κατὰ τοὺς χειρισμοὺς καὶ μετὰ τὴν ἐκσφενδόνησιν ἀκόμη, ὅταν ἡ τορπίλλη εὑρίσκεται εἰσέτι πλησίον τοῦ μέρους ἐξ' οὗ ἐξεσφενδονίσθη, ἐὰν συνήντα κανένα στῆλον, ἢ καμμίαν ἄλυσον ἢ ὅτι δήποτε ἀνθιστάμενα ἀντικείμενα.

Ὅταν ὅμως ἀπομακρυνθῇ ἀρκετὰ ἡ τορπίλλη, τότε ἄρχεται ἐνεργῶν εἰς μηχανισμὸς, ὅστις θέτει εἰς ἐπαφὴν τὸ φυσίγγιον τῆς ἐκπυροκροτήσεως τοῦ καψυλίου. Τὸ μηχάνημα ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ στόχου καὶ ἐκρήγνυται παράγον τρομακτικὰ ἀποτελέσματα

Ἐὰν δι' οἱονδήποτε λόγον ἀποτύχῃ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς ἡ τορπίλλη, τότε τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἕτερος θαυμάσιος μηχανισμός, ὅστις καταβυθίζει τάχιστα αὐτὴν διὰ νὰ μὴ ἀποτελῇ ἐπικίνδυνα ναυάγια τοῦ μέρους ἐκείνου.

Καὶ ἐν ὅμως ἐλάττωμα ἀποδίδεται εἰς τὴν τορπίλλην Οὐάϊτ-χιδ, ὅτι δὲν διευθύνεται πάντοτε ἀκριβῶς πρὸς τὸν στόχον, καταβάλλονται δὲ ἤδη ἐνέργειαι πρὸς τελειοποίησιν καὶ τῆς ἐλλείψεως ταύτης, εἴτε διὰ τοῦ ἄνευ σύρματος τηλεγράφου, εἴτε διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ, δι' οὗ ἡ τορπίλλη θὰ ἕλκεται ὑπὸ τοῦ μεταλλικοῦ ὄγκου τῶν πλοίων.

Ἡ τορπίλλη αὕτη ἐπενοήθη κατὰ τὸ 1864 ὑπὸ αὐστριακοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἔμεινεν ἄγνωστον, κατόπιν δὲ ἐξετελέσθη ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου Δελούπις καὶ τοῦ Ἄγγλου μηχανικοῦ Ροβέρτον Οὐάϊτ-χιλδ, ὅστις διηύθυνε τότε τὰ ναυπηγεῖα τῆς Φιούμης.

Ὁ ναυτικὸς κόσμος μετ' ἐκπλήξεως τὴν εἶδεν ἐμφανιζομένην κατὰ τὸ 1868, ὅλαι δὲ αἱ Δυνάμεις ἔσπευσαν νὰ ἀγοράσωσι τὸ μυστικόν της.

Ἡ Γαλλία τὸ ἠγόρασε ἀντὶ 200,000 φράγκων κατὰ τὸ 1872, ἡ Ρωσσία κατὰ τὸ 1876, ἡ δὲ Ἰαπωνία μόλις κατὰ τὸ 1895.

Αἱ τορπίλλαι Οὐάϊτ Χιδ διανύουσι 28 μέχρι 30 μιλίων, ἐνεργοῦσι δὲ εἰς ἀκτῖνα 800 μέχρι 1,000 μέτρων. Ἔχουσι μῆκος 6 μέτρων καὶ 70, διάμετρον 35 ἑκατοστῶν καὶ δοχεῖον ἀέρος μὲ πίεσιν 80 μέχρις 100 ἀτμοσφαιρῶν. Ἡ μηχανή των ἀναπτύσσει δύναμιν 48 μέχρι 50 ἵππων καὶ στρέφει 1,100 φορὰς κατὰ δευτερόλεπτον τοὺς ἕλικας. Τὸ ὅλον βάρος των εἶνε 400 μέχρι 500 χιλιογράμμων, ἡ δὲ ἀξία των 8,500 φράγκων χρυσῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς βυθιζομένας τορπίλλας, ὑποδιαιροῦνται αὗται εἰς ἀδρανεῖς καὶ εἰς κινουμένας. Ἀμφότεραι δὲ ἐνεργοῦσιν ἢ διὰ συγκρούσεως ἐπὶ τῶν πλοίων ἢ δι' ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, διαβιβαζομένου ἀπό τινος μέρους οἱουδήποτε.

Αἱ τορπίλλαι αὗται ἐκπληροῦσι τὸν προορισμὸν τῶν ὑποπόρων πρὸς ἄμυναν τῆς εἰσόδου κόλπων, στομίων, ποταμῶν ἢ παντὸς σημείου, ἐνέχοντος στρατηγικὴν σπουδαιότητα.

Τὸ σχῆμά των δύνοται νὰ ᾖ οἱονδήποτε. Ἔχουσι τὸ πλεονέκτημα νὰ τοποθετῶνται εὐκολώτατα, εἶνε ὅμως εἰς ἄκρον ἐπικίνδυνοι.

Μᾶλλον περίπλοκος εἶνε ὁ μηχανισμὸς τῶν δι' ἠλεκτρισμοῦ ἐκρηγνυομένων τορπιλλῶν.

Δύναται ὅμως νὰ ἐξουδετερώσῃ ταύτας ὁ ἐχθρὸς ἀποκόπτων διὰ μερικῶν γενναίων ἀνδρῶν τὰ σύρματα ἢ ἐκσφενδονίζως κατ' αὐτῶν μίαν τορπίλλην Οὐάϊτ-Χίδ.

ΤΟ ΞΕΡΩ

Ἄχ! ναί, τὸ ξέρω, μοῦδωσες
στεφάνι ἀπὸ δάφνι
πλεγμένο μὲ ἀγκάθι.

Βλέπω πῶς μ' ἐστεφάνωσες
μ' αὐτὰ τὰ δυό σου χέρια
μὰ τάνειωσα ξεφτέρια!

Τὸ βλέπω πῶς δὲ μ' ἐνειωσες
καὶ σὺ νομίζεις μόνο
πῶς λυόνω γι' ἄλλο πόνο.

Τὸ ξέρω, ναί, πῶς εὕρηκες
τὸ τρυφερό σου ταῖρι

Τί μὲ κυττᾶς, ηὔρα κ' ἐγώ
Ἄχ! καὶ γιὰ μένα ταῖρι
..φαρμακερὸ μαχαῖρι!..

★

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Θετικαὶ εἰκόνες ἐπὶ ὑάλων.

Ἐκτὸς τῶν θετικῶν ἀντιτύπων, ἅτινα δυνάμενα νὰ ἐπιτύχωμεν ἐπὶ τῶν διαφόρων φωτογρ. πλακῶν, δυνάμεθα πρὸς τούτους νὰ ἔχωμεν τοιαῦτα καὶ ἐπὶ ὑάλων, τὰς ὁποίας θέτομεν ἐνώπιον φωτὸς ἢ ἀναρτῶντες ἐπὶ τῶν παραθύρων, ἢ πρὸ τῶν λαμπῶν. Αἱ τοιαῦται θετικαὶ πλάκες, κυρίως εἶνε χρήσιμοι διὰ τοὺς Προβολεῖς, καὶ διὰ τὰ στερεοσκόπια.

Πρὸς τοῦτο λοιπὸν εἰσερχόμεθα ἐντὸς τοῦ φωτογραφικοῦ θαλάμου καὶ τοποθετοῦμεν ἐντὸς τοῦ πιεστηρίου τὴν ἀρνητικὴν πλάκα καὶ ἐπ' αὐτῆς ἄλλην τινὰ ἀμεταχείριστον πλάκα, ἐκ τῶν συνήθων, ὅπως ἀκριβῶς θὰ ἐθέτομεν τεμάχιον χάρτου. Εἶτα κλείομεν τὸ πιεστήριον καὶ τὸ ἐκθέτομεν οὐχὶ εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἢ ἀεριόφωτος ἀλλὰ εἰς τὸ φῶς κηρίου καὶ εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς μέτρου, ἡ δὲ ἔκθεσις δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο δευτερόλεπτα. Κατόπιν κάμνομεν τὴν ἐμφάνισιν ἀκριβῶς ὡς καὶ εἰς τὰς ἀρνητικὰς πλάκας. Εἰς τὰ εἰδικὰ καταστήματα πωλοῦνται πλάκες ὀλιγώτερον εὐαίσθητοι τῶν συνήθων, ἀκριβῶς διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὑπὸ τὸ ὄνομα πλάκες θετικαί.

Διὰ τὰς πλάκας ταύτας εἶνε ἐπάναγκες νὰ ἐπιστήσωμεν πολὺ περισσότερον τὴν προσοχήν μας, ὅταν πρόκειται νὰ ἴδωμεν εἰς ποῖον μέρος εὑρίσκεται τὸ εὐαίσθητον στρῶμα, καθόσον εἰς τὰς πλάκας ταύτας ἡ ζελατινώδης ἐπιφάνεια ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ὑάλου. Ὄπισθεν δὲ τῆς πλακὸς πρέπει νὰ θέσωμεν καὶ τεμάχιον μαύρου χάρτου διὰ νὰ ἀποσοβήσωμεν τὴν διάθλασιν τῶν ἀκτίνων.

Ἐὰν θέλῃ τις νὰ δώσῃ εἰς τὰς τοιαύτας θετικὰς πλάκας ἐρυθρὸν χρωματισμὸν πρέπει νὰ ἑτοιμάσῃ τὰς ἑξῆς ἑνώσεις:

Α.

Eau	gr. 1000
Oxalate neutre de potasse	gr. 100
Citrate de potasse	» 12
Bromure de potassium	1

Β.

Eau	gr. 500
Sulfite de protoxyde de fer	gr. 75
Acide citrique	» 2

Αἱ διὰ τὸ λουτρὸν τοῦτο προετοιμαζόμεναι θετικαὶ πλάκες πρέπει νὰ ἐκτίθενται εἰς τὸ φῶς κατὰ τί περισσότερον. Δηλαδὴ αἱ μὲν συνήθεις πλάκες ἀπὸ δύο ἕως τρία δευτερόλεπτα πρὸ ἑνὸς κηρίου, αἱ δὲ καλούμεναι «θετικαὶ πλάκες» ἐπειδὴ εἶναι ὀλιγώτερον εὐαίσθητοι νὰ ἐκτίθενται εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας (εἰς σκιὰν βεβαίως) ἀπὸ 3—5 δευτερόλεπτα. Κατόπιν ἐμφανίζομεν τὰς πλάκας λαμβάνοντες 50 κυβ. ἑκατ. ἐκ τῆς ἑνώσεως Α καὶ 5 ἐκ τῆς Β.

Ἂν θέλει τις νὰ ἐπιτύχῃ χρωματισμὸν μέλανα ἄς ἑτοιμάσῃ:

Γ.

Eau	gr. 100
Oxalate neutre de potasse	gr. 12
Bromure de potassium	4

Δ.

Eau	gr. 500
Sulfate de protoxyde de fer	gr. 75
Acide citrique	» 2

Αἱ συνθῆκαι διὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν εἰκόνων καὶ τὸ φῶς εἶνε ὅμοιαι μὲ τὰς προηγουμένας. Πρὸς ἐμφάνισιν λαμβάνομεν 44 κυβ. ἑκατ. ἐκ τῆς ἑνώσεως Γ καὶ 11 ἐκ τῆς Δ.

Μετὰ τὴν ἐμφάνισιν καὶ τὸ ἀναγκαῖον πλύσιμον ἐν τῷ ὕδατι θέτομεν τὰς πλάκας ἐν τῷ ἑξῆς διαλυτικῷ λουτρῷ.

Eau	gr. 1000
Hyposulfite de soude	» 200
Alum pulveerise	

ΣΗΜ. Τὴν συνταγὴν ταύτην ἑτοιμάζομεν θερμαίνοντες τὸ ὕδωρ καὶ μετὰ τὴν ψύξιν διϋλίζοντες.

Εἰς τὸ λουτρὸν τοῦτο πρέπει νὰ μείνωσιν αἱ πλάκες 20 λεπτὰ περίπου. Ἂν μείνωσιν ὀλιγώτερα θὰ λάβωσι χρῶμα κίτρινον, πορτοκαλοειδὲς ἢ λιλὰ ἀναλόγως τοῦ διαλυτικοῦ λουτροῦ, ὅπερ μετεχειρίσθημεν.

Τέλος πλύνομεν τὰς πλάκας καὶ ξηραίνομεν ἀκριβῶς καθὼς καὶ τὰς ἀρνητικὰς τοιαύτας.

Ἂν τὰς τοιαύτας πλάκας θέλωμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν διὰ προβολέα (μαγεικὴν λυχνίαν) πρέπει, ἵνα μὴ φθείρονται αἱ πλάκες, νὰ θέσωμεν ἐπὶ τοῦ μέρους τῆς πάστας λεπτὴν ὕαλον, ὁμοίαν τὸ μέγεθος μὲ τὴν ὅλην πλάκα. Ταύτας δὲ ἀφοῦ ἐφαρμόσωμεν περιπλαισιοῦμεν διὰ τεμαχίου μαύρης λινῆς λωρίδος ἣν κολλῶμεν γύρωθι εἰς τὰς ἄκρας.

Ἐπίσης τὰς αὐτὰς προφυλάξεις δέον νὰ λάβωμεν καὶ ὅταν πρόκειται νὲ κρεμάσωμεν τὰς πλάκας, ἵνα προφυλάξωμεν ταύτας ἐκ τοῦ κονιορτοῦ καὶ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν μυιῶν.

Αἱ ἐπὶ τῶν πλακῶν θετικαὶ εἰκόνες χρησιμεύουσιν ἔτι καὶ διὰ τὴν στερεοσκοπίαν.

Ἀντὶ δηλαδὴ φωτογραφιῶν ἐπὶ χάρτου, μεταχειριζόμεθα τοιαύτας πλάκας, αἵτινες ἕνεκα τοῦ πλεονεκτήματος αὐτῶν, νὰ δεικνύωσι τὰ εἰκονιζόμενα τιθέμεναι πρὸ τοῦ φωτός, ἔχουσι καὶ τὸ προτέρημα, νὰ στερεοποιῶσι πολὺ καλείτερον τὰς εἰκόνας. Πρὸς τοῦτο μάλιστα ὑπάρχουσιν ἐπίτηδες πλάκες, πωλούμεναι εἰς τὰ εἰδικὰ καταστήματα, καθὼς καὶ φωτογραφικοὶ διαφανεῖς χάρται δι' ὧν δυνάμεθα ν' ἀντικαταστήσωμεν τὰς πλάκας. Ἂν δὲ θέσωμεν καὶ διαφόρους ἐπιτυχεῖς χρωματισμοὺς ἐπ' αὐτῶν, θὰ ἔχομεν τελειοτέρας εἰκόνας διὰ τὸ στερεοσκόπιον. Τοῦ λόγου δὲ ἐλθόντος περὶ στερεοσκοπίου ἅς εἴπομεν ὀλίγα περὶ τούτου.

Τὸ στερεοσκόπιον διὰ δύο φακῶν πρισματικῶν, τιθεμένων πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ στερεοποιῇ τὴν πρὸ αὐτοῦ τιθεμένην εἰκόνα, εἰς ἀπόστασιν ἀνάλογον πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ βλέποντος.

Λέγοντες δὲ ὅτι στερεοποιῇ τὴν εἰκόνα, ἐννοοῦμεν, ὅτι παριστάνει ταύτην εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ βλέποντος ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῆς καταστάσει.

Εἰκόνας διὰ τὸ στερεοσκόπιον πᾶς τις δύναται νὰ κατασκευάσῃ, ἀρκεῖ νὰ λάβῃ ὡς ὑπόδειγμα μίαν ἐκ τῶν πωλουμένων.

Διὰ τοῦ στερεοσκοπίου προσέτι δύναται νὰ ἐξετάσῃ τις καὶ τὴν ποιότητα τῆς φωτογραφικῆς μηχανῆς του.

Διότι ἂν δὲν εἶναι καλὸς ὁ φακὸς καὶ ἡ στερεοποίησις δὲν θὰ γίνῃ τελεία, πρὸ πάντων δὲ τὰ μαῦρα τῆς εἰκόνος δὲν θὰ καθαρίζονται.

Τὸ στερεοσκόπιον ἀπαιτεῖ κυρίως φωτογραφίας παριστῶσας εἰκόνας μετὰ βάθους, διότι τότε μόνον φαίνεται καλῶς ἡ εἰκὼν ὡς ζῶσα.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΑΡΑΧΝΗΣ

Ἡ τῆς κορωνίδος τῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος προστάτης Ἀθηνᾶ, πλὴν τῆς πολεμικῆς αὐτῆς δεινότητος ἐκέκτητο καὶ σπανίαν τέχνην ἐν τῇ γυναικείᾳ πρὸ παντὸς χειροτεχνίᾳ, Ἐργάνη ἄλλως τε ἐπονομασθεῖσα.

Ἡ γλαυκόφθαλμος λοιπὸν αὕτη θεὰ ἐδίδαξε τὴν ἄριστον αὐτῆς τέχνην καὶ δεξιότητα περὶ τὴν ὑφαντικὴν καὶ ποικιλτικήν, εἰς τὴν τοῦ ἐκ Λυδίας Ἴδμωνος κόρην, καλουμένην Ἀράχνην, ἥτις τόσην ἐπέδειξεν ἐπιμέλειαν, ὑπομονήν, ἐπιμονὴν καὶ δεξιότητα, ὥστε κατώρθωσε νὰ γίνῃ περιβόητος καθ' ὅλην τὴν χώραν αὐτῆς.

Καὶ αὐταὶ ἔτι αἱ νύμφαι, περιφρονοῦσαι τοὺς ἀνθηροὺς τοῦ Τμώλου ἀμπελῶνας, ἔσπευδον παρὰ τὴν περίφημον ὑφαντουργόν, καθὼς καὶ αἱ Πακτωλῖδες, αἵτινες μακρὰν τῶν ἀργυροήχων ναμάτων, ἤρχοντο παρὰ τῇ λυδίᾳ κόρῃ, θαυμάζουσαι τὴν θαυμασίαν λεπτότητα καὶ τὴν ὡραιότητα τῶν ποικιλτικῶν ἔργων τῆς μαθητρίας τῆς Ἀθηνᾶς. Ἀλλ' ἡ ἀλαζωνεία διὰ τῆς κουφότητος κατέκτησε τὴν καλλιτέχνιδα κόρην, ἥτις ἐκ τοῦ τόσου θαυμασμοῦ τῶν βροτῶν ἐπαρθεῖσα, ἤρξατο διαδίδουσα, ὅτι τὴν τέχνην της εἶχεν ὁρμέμφυτον, ὅτι οὐδέποτε ἡ Ἀθηνᾶ ὑπῆρξε διδάσκαλος αὐτῆς καὶ διακύρυττεν, ὅτι οὐδεμία ἄλλη χεὶρ θνητὴ ἢ ἀθάνατος ἠδύνατο πρὸς ταύτην νὰ συναγωνισθῇ, ἐντέλει δὲ προυκάλεσε καὶ αὐτὴν τὴν θεὰν τῆς Σοφίας ν' ἀποδεχθῇ τὸν μετ' αὐτῆς συναγωνισμόν. Ἡ γλαυκόφθαλμος θεὰ κατ' ἀρχὰς ἠθέλησε διὰ πλαγίου μέσου νὰ φέρῃ τὴν ἀλαζῶνα Ἀράχνην εἰς τὴν μετάνοιαν. Περιεβλήθη λοιπὸν τὴν μορφὴν λευκοτρίχου καὶ ἐρυτιδωμένης γραίας καὶ παρουσιασθεῖσα ἐν τῷ οἴκῳ τῆς πεφημισμένης ὑφαντρίας, εὗρεν αὐτὴν ὑφαίνουσαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν νυμφῶν καὶ διὰ τῆς τρεμούσης φωνῆς της εἶπε:

—Ὦ! καλή μου κόρη, ἄκουσον, ἂν θέλῃς, καὶ ἐμὲ τὴν γραίαν. Οἱ διαρρεύσαντες χρόνοι πολλὰ μ' ἐδίδαξαν· ἄκουσόν με λοιπὸν καὶ μὴ ζητῆς διὰ τῆς ἀλαζωνείας σου νὰ κρατῆς ἀκόμη ἐν ὀργῇ τὴν θεάν.

Ἡ ἄφρων ὅμως Ἀράχνη ἀπερισκέπτως ἀπεκρίθη, θυμωθεῖσα.

—Γραία, περιττὸν εἶνε νὰ μὲ συμβουλεύῃς τί πρέπει νὰ πράξω. Κράτησε διὰ τὰ ἰδικά σου τέκνα τὰς συμβουλάς. Ἐγὼ εἶμαι ἀρκετὰ ἱκανὴ διὰ νὰ σκέπτωμαι.

— Βλέπω, κόρη μου, ὅτι εἰς μάτην ὁμιλῶ. Πρέπει νὰ γνωρίζῃς ὅμως, ὅτι οἱ θεοὶ δὲν ἀγαπῶσι τοὺς ἀλαζῶνας. Πῶς τολμᾶς νὰ παραβάλῃς τὴν τέχνην σου μὲ τὴν τῆς Θεᾶς;

— Ἐὰν νομίζῃ λοιπὸν ἡ Ἀθηνὰ, ὅτι μὲ ὑπερτερεῖ, πῶς δὲν δέχεται νὰ συναγωνισθῶμεν;

— Ἦλθεν ἡ Ἀθηνᾶ, εἶπε διὰ φωνῆς ὀργισμένης, ἡ ψευδὴς γραία, καὶ ἀποβαλοῦσα τὴν ξένην μορφὴν ὑψώθη ἐν ὅλῃ της τῇ θεϊκῇ μεγαλοπρεπείᾳ.

Αἱ νύμφαι κατατρομαγμέναι πρασέβλεπον τὴν θεάν, ἐνῷ ἡ Ἀράχνη οὐδόλως μετήλαξε τὴν ἀλαζῶνα αὐτῆς στάσιν.

Ἀμέσως αἱ δειναὶ ἀνταγωνίστριαι ἀναζώνουσι πρὸς τὰ στήθη τὰς ἐσθῆτας αὐτῶν καὶ ἄρχονται τοῦ ἔργου.

Οὐδεμία ἀναπνοὴ ἀκούεται, οὐδεὶς θόρυβος καὶ μόνος ὁ ψόφος τῶν περιδεινουμένων κερκίδων μονοτόνως ἠχεῖ.

Καὶ αἱ κατάπληκτοι νύμφαι βλέπουσιν ὑπὸ τοὺς δακτύλους τῆς ἐξοργισμένης θεᾶς ἐκτυλισσομένας σκηνὰς καὶ πρόσωπα.

Βλέπουσιν ἐπὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἀθηνᾶς τὸν Ἄρειον Πάγον, καὶ τὴν ἔριν τοῦ Ποσειδόνος, εἶτα τοὺς δώδεκα Ὀλυμπίους ἐνθρονισμένους μὲ τὸν Δία ἐν τῷ μέσῳ. Ὁ Ποσειδὼν ὄρθιος πλήττει διὰ τῆς μακρᾶς τριαίνης ὀγκώδη βράχον, ἐξ' οὗ θηρίον ἐξέρχεται. Αὐτὴ ἡ Ἀθηνᾶ ἔνοπλος, μὲ τὸ κατάχρυσον δόρυ, τὸ ἀπαστράπτον κράνος καὶ τὴν περίφημον αἰγίδα, πλήττει διὰ τῆς λόγχης τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἡ ἐλαία ἐξέρχεται. Κύκλοθι δὲ συμβολικῶς παριστάνετο ἡ τύχη, ὁ Αἶνος καὶ ἡ Ροδόπη μεταμορφοθέντες εἰς ὄρη ἕνεκα τῆς ἀλαζωνείας των, ἡ Πυγμαία μεταμορφωθεῖσα εἰς γερανόν, ἡ Ἀντιγόνη εἰς ὄρνεον καὶ τέλος ἡ Κινύρα κλαίουσα ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ ναοῦ ὅπου μετεμορφώθησαν αἱ κόραι της.

Ἡ Ἀράχνη ἀφ' ἑτέρου μετὰ πυρετώδους ταχύτητος ὕφαινε καὶ ὑπὸ τοὺς μάγους δακτύλους της παρήλαυνον σκηναὶ ἐξευτελιστικαὶ διὰ τὴν κόρην τοῦ Διός. Καὶ ἔβλεπον αἱ νύμφαι τὸν Δία, ὡς ταῦρον ἁρπάζοντα τὴν Εὐρώπην, τὴν Ἀστερίαν αἰχμαλωτισθεῖσαν ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Διὸς ὑπὸ μορφὴν ἀετοῦ, τὴν Λήδαν εἰς τὰς ἀγκάλας του ὡς κύκνου, τὴν ἔκπαγλον Νυκτηΐδα ἀπατομένην ὑπ' αὐτοῦ ὡς Σατύρου, τὸν σκανδαλώδη τοῦ Ἀμφιτρύωνος μῦθον, τὴν Δανάην ἀπονάρκωμένην ἐν τῇ χρυσῇ βροχῇ καὶ ὅλους τοὺς λοιπὸν ἔρωτας τοῦ Διός· ἐν τέλει ἐποίκιλλε τὰ κράσπεδα διὰ φύλλων κισσοῦ μετὰ πολυχρόμων ἀνθέων.

Αἱ Νύμφαι ἀπὸ ἐκπλήξεως ἔπιπτον εἰς θαυμασμόν.

Ἀληθῶς ἄρα γε ὑπὸ χειρῶν ἐξυφαίνοντο τοιαῦτα μυθώδη ἀριστουργήματα; Καί, πρὸ πάντος, θνητὴ ἦτο ἡ εὐειδὴς ἀράχνη, ἧς αἱ καταπόρφυροι παρειαὶ κύπτοσαι πρὸ τοῦ ἔργου, ἐδείκνυον πασιφανῶς τὴν κακεντρεχῆ ἀγαλίασιν τῆς κόρης τοῦ Ἴδμονος.

Οὐδὲ ζωγράφου χρωστὴρ θὰ ἠδύνατο ν'

ἀπεικονίση μετ' εὐχερείας τοσαύτης, ὅ,τι αἱ χεῖρες τῶν δύο ἀντιπάλων πρὸς στιγμὴν ἐπεξειργάσθησαν.

Τόση ὅμως ἦτο ἡ ὑπεροχὴ τοῦ θαυμαστοῦ καλλιτεχνήματος τῆς Ἀράχνης, ὥστε ἡ Ἀθηνᾶ μένεα πνέουσα ἠγέρθη καὶ κατασχίσασα τὸ σκανδαλῶδες ὕφασμα, ἐκτύπησε κατὰ μέτωπον διὰ τῆς κερίδος τὴν κόρην τοῦ Ἴδμονος, κραυγάζουσα:

Ἰδοὺ πῶς τιμωρῶ τοὺς ἀλαζῶνας. Ἡ ἀράχνη καταπόρφυρος ἐκ τῆς ἀτιμώσεως ταύνης περιέσφιγξε τὸν λαιμὸν αὐτῆς διὰ στερεοῦ δεσμοῦ καὶ ἐκρεμάσθη.

Ἡ γλαυκόφθαλμος ὅμως θεὰ λυπηθεῖσα δὲν ἀφῆκε ταύτην νὰ ἀποθάνῃ, ἀλλὰ μεταμορφόσασα εἰς τὸ γνωστὸν ζωύφιον εἶπε:

Ζῆθι λοιπὸν οὕτω. Δὲν θέλω ν' ἀποθάνῃς, τὸ δὲ γένος σου νὰ διαρρεύσῃ ἐν τοιαύτῃ μορφῇ.

Ἔκτοτε μακρὰν τοῦ φωτὸς εἰς τὰ σκοτεινοτέρας γωνίας τῶν οἰκιῶν, εἰς τὸ βάθος ἐρήμου ἐστίας εἰς τὰ ζοφερὰ σκότη ὑπογείων καὶ ἐρειπίων ἡ λεπτεπίλεπτος ἀράχνη ἄνευ θορύβου, συμπλέκει πολυπλόκως τοὺς μικροὺς αὐτῆς πόδας καὶ μετὰ ταχύτητος θαυμαστῆς ἀσχολεῖται εἰς τὸ προσφιλὲς αὐτῆς ἔργον.

Ἡ Ἀθηνὰ δὲν ὑπάρχει πλέον, ἢ μόνον εἰς τὰς σελίδας τῆς μυθολογίας, ἀλλ' ἡ ἀράχνη ζῇ ἔτι, τὸ δὲ περίφημον ὑφασμά της ἁπλούμενον μεταξὺ τῶν κλάδων ξηροδένδρου τινὸς καὶ χρυσιόμενον ὑπὸ τοῦ θαμβωτικοῦ ἡλίου, ἐνθυμίζει εἰς τὸν ἄνθρωπον:

«Κακὸν ἡ ἀλαζωνεία».

Κισσὸς

ΑΠΟ ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

ΦΑΣΙΑΝΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

Ὁ Φασιανὸς εἰς πολλοὺς εἶνε γνωστὸς μόνον κατὰ τὴν γεῦσιν, εἰς πλείστους δὲ μόνον κατ' ὄνομα. Πολὺ ὀλίγοι γνωρίζουσιν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως τὴν ὡραιότητα τοῦ φασιανοῦ καὶ μάλιστα τοῦ Βασιλικοῦ, ὅστις, ὡς ὑποθέτομεν, δὲν θὰ ἐνεφανίσθη ἀκόμη εἰς τὰς γαίας τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸ παντὸς λοιπὸν θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ ὡραιοτέρου τὴν μορφὴν Φασιανοῦ, τοῦ Βασιλικοῦ.

Εἶνε ἀληθῶς ἓν μεγαλοπρεπέστατον πτηνόν, εὑρισκόμενον ἐν τῇ βορείᾳ Κίνᾳ. Τὸ ποικιλόχρωμον πτέρωμά του, τὸ ἔκτακτον μῆκος καὶ ἡ ὡραιότης τῆς οὐρᾶς καὶ τὸ εὐγενὲς παράστημά του, τὸν ἀνεκήρυξαν βασιλέα τῶν ἀλεκτροειδῶν.

Ὁ λαιμὸς καὶ ἡ κορυφὴ τῆς κεφαλῆς του ἔχουσι χρῶμα λευκὸν καθαρόν. Τὰ πλάγια τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ στῆθος ποικίλλονται διὰ γραμμῶν μελανῶν. Τὸ πτέρωμα τῆς ράχεως, τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ στήθους εἶνε χρώματος χρυσοκιτρίνου, πεποικιλμένου διὰ μαύρων πτύλων. Αἱ πτέρυγες ἔχουσι χρῶμα μαῦρον, ἀποκλίνον πρὸς τὸ καστανόν, τὰ δὲ μεγάλα πτερὰ τῆς οὐρᾶς εἶνε ἀργυρόφαια, πεποικιλμένα δι' ἐρυθρῶν στιγμάτων, πλαισιούμενα ὑπὸ μελανῶν τοιούτων καὶ κατόπιν ὑπὸ πλατειῶν σειρῶν χρυσοκιτρίνων. Ἡ περίφημος δὲ αὕτη οὐρὰ τῶν ἀρρένων ἔχει μῆκος δύο μέτρων.

Ἡ θήλεια, ὡς συνήθως, εἶνε πολὺ μικροτέρα, ἔχουσα χρωματισμοὺς ἧττον θαμβωτικούς, τὰ δὲ μεγαλείτερα πτερὰ τῆς οὐρᾶς της δὲν εἶνε μακρότερα τῶν 60 ἑκατοστομέτρων.

Ὁ βασιλικὸς Φασιανὸς ἔχει παραδόξους συνηθείας. Ἐν πρώτοις δὲν ἀγαπᾷ τὸ μυστηριῶδες σκιόφως τῶν μεγάλων καὶ πυκνῶν δασῶν, ἀλλὰ προτιμᾷ τὰ μικρὰ ἄλση καὶ πρὸ πάντων τὰ περιβρεχόμενα ὑπὸ τῶν κρυσταλλωδῶν ναμάτων ποταμίσκου τινός. Δὲν ἀγαπᾷ νὰ περιορίζεται τὸ χαῦνον βλέμμα του ἐντὸς τῶν ἐλιγμῶν δάσους τινός, στενοχωρούμενος δὲ πρὸ τῶν μονοτόνων κορμῶν καὶ τοῦ βαθυπρασίνου φυλλώματος, φεύγει καὶ διὰ τοῦ νωθροῦ αὐτοῦ βαδίσματος φθάνει εἰς τὰ προσφιλῆ αὐτῷ ἀνοικτὰ πεδία ἔνθα ἀπὸ τὸ ὕψος δενδρυλίου τινὸς βυθίζει τὸ διαυγὲς ὄμμα του εἰς τοὺς πέριξ ἀγροὺς καὶ χέρσους. Ἂν δὲ τύχῃ τὸ οὖς του ν' ἀκούσῃ τὸ μινύρισμα ρυακίου τινος, ἀνοίγει τὰς βραδυκινήτους πτέρυγάς του καὶ διὰ μέσου τῶν παροχθίων καλαμώνων ἐξάγων τὴν κεφαλήν του, βυθίζει τὸ χαῦνον βλέμμα του ἐντὸς τῶν διαυγῶν πρὸ αὐτοῦ ναμάτων καὶ ὡς ἄλλος νάρκισσος, βλέπει τὴν ὡραίαν μορφήν του καὶ μένει ἀκίνητος ὡσεὶ ναρκωμένος ὑπὸ τοῦ ἄσματος τοῦ ρύακος.

Ἀλλοίμονον εἰς τὸν Βασιλικὸν Φασιανὸν ἂν συναντήσῃ ἄνθρωπον καὶ μάλιστα ἐν τοιαύτῃ περιστάσει. Φοβεῖται, συγχίζεται, ἀπορεῖ καὶ δὲν δύναται τίποτε πρὸς σωτηρίαν του νὰ πράξῃ. Λησμονεῖ ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ ἀέρος, λησμονεῖ ὅτι ἔχει πτέρυγας καὶ μόνον ὡς αἰδήμων τις παρθένος προσπαθεῖ νὰ κρύψῃ τὴν κεφαλήν του ἐν τῷ στήθει του,

καὶ ζητεῖ ν' ἀποφύγῃ τὸ βλέμμα τοῦ περιέργου ξένου.

Οὕτω λοιπὸν πλανᾶται καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὁ ποιητικώτατος οὗτος Φασιανός; μέχρις ὅτου ὁ Σινικὸς ὁρίζων ἄρχεται ἀμαυρούμενος ὑπὸ τοῦ πέπλου τῆς νύμφης νυκτός, ὅτε σπεύδει ν' ἀνέλθῃ ἐπί τινος δένδρου ἵνα τὰς σκοτεινὰς ὥρας διέλθῃ. Ὁ Winkell λέγει γενικῶς περὶ τῶν φασιανῶν τὰ κατωτέρω, ἐφαρμοζόμενα πρὸ παντὸς εἰς τὸν Βασιλικὸν Φασιανόν.

«Δυσκόλως δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν ἄλλο ζῶον ἄγριον, τὸ ὁποῖον τόσον εὐκόλως δυνάμεθα νὰ καταστήσωμεν ἀνίκανον διὰ πᾶσαν ἀντίστασιν καὶ ὑπεράσπισιν· ὁ Φασιανὸς γίνεται θύμα τῆς εὐηθείας του».

Ἐν Ἑλλάδι γνωστότερος εἶνε ὁ Κοχλικὸς Φασιανός, ὅστις κοινῶς ὀνομάζεται φεζάνι· ἔχων κρέας εὔγεστον. Ἐπίσης ὡραῖος εἰς τὸν χρωματισμὸν εἶνε καὶ ὁ Φασιανὸς ὁ ποικιλόχρωμος. Ὁ ἄρρην εἶνε ὁλόκληρος σχεδὸν χρώματος πρασίνου ἐκτὸς τῆς ράχεως, ἥτις ἔχει χρῶμα ἀνοικτότερον καὶ τῶν πτερύγων, αἵτινες κοσμοῦνται καὶ ὑπὸ ἐρυθρῶν πτερῶν. Ἡ θήλεια εἶνε φαιά, αἱ πλευραί της εἶνε πεποικιλμέναι διὰ στιγμάτων μαύρων ἡ δὲ μικρὰ στρογγύλη κεφαλή της εἶνε μελανοτέρα.

Οἱ ἄρρενες Φασιανοὶ ἀλληλοζηλοτυποῦσιν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὅταν συναντηθῶσι δύο τοιοῦτοι, μονομαχοῦσι μανιωδῶς ὡς οἱ ἀλέκτορες, μέχρις ὅτου ὁ εἷς πέσῃ νεκρὸς καὶ ὁ ἕτερος ἐπιζήσῃ καταπληγωμένος. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ τρέφοντες τοιούτους πρέπει ἢ νὰ κρατῶσι τούτους κεχωρισμένους ἢ ἀνὰ τρεῖς ὁμοῦ, ὅτε ὁ τρίτος πάντοτε ἐμποδίζει πᾶσαν μονομαχίαν.

Ὁ Φασιανὸς αἰωνίως μένει σιωπηλὸς καὶ μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἐρώτων του ὑψούμενος μεγαλοπρεπῶς, ἐξάγει τὰ γνωστὰ κουκουρίκου, τὰ ὁποῖα θὰ ὡμοίαζον ἀκριβῶς μετὰ τοῦ ἀλέκτορος, ἂν ἦσαν μακρότερα καὶ ἧττον βραγχώδη.

Αἱ θήλειαι μόλις ἀκούσωσι τὴν φωνὴν ταύτην σπεύδουσιν, ὁ δὲ ἄρρην ἅμα τὰς ἴδῃ ὀρθοῦται ὑπέρχαρις, ὑψοῖ τὴν οὐράν του, ἀνοίγει τὰς πτέρυγας καὶ κάμνει μερικὰ πηδήματα. Νομίζει τις ὅτι θέλει νὰ χορεύσῃ. Ἔπειτα αἰφνιδίως ὁρμᾷ ἐπὶ τῆς θηλείας, ἣν κτυπᾷ διὰ τοῦ ράμφους του καὶ τῶν ποδῶν, ἂν δυστροπῇ εἰς τὰς ἐπιθυμίας του. Μετὰ δὲ τὴν σύζευξιν φωνάζει ἅπαξ ἔτι καὶ εἶτα ἀπομακρύνεται τῆς θηλείας, βυθιζόμενος εἰς τὴν αἰωνίαν σιωπήν του. Ἐνίοτε φωνάζει καὶ τὴν ἑσπέραν; ἀλλὰ τοῦτο συμβαίνει τότε μόνον, ὅταν ἔχῃ παρ' αὐτῷ μικρὸν ἀριθμὸν θηλειῶν, ὡς συμβαίνει εἰς τοὺς ζωολογικοὺς κήπους, ὅπου μεθ' ἑνὸς ἄρρενος παραθέτουσι τρεῖς τέσσαρας θηλείας καὶ ὄχι ὀκτὼ δέκα ὡς εἰς τὰ φασιανοτροφεῖα.

Πλεῖστοι εἶνε οἱ ἐχθροὶ τῶν δυστυχῶν τούτων πτηνῶν. Ἡ ἀλώπηξ τὸν προτιμᾷ παντὸς ἀλεκτροειδοῦς ὡς καὶ ὁ ἱέραξ καὶ ὁ κίρκος. Ἡ γαλῆ, ὁ κόραξ, ἡ κίσσα καὶ οἱ κολοιοὶ ἁρπάζουσι τὰ νεογνά των οἱ δὲ ἀκανθόχοιροι καὶ οἱ ποντικοὶ τρώγουσι τὰ αὐγά των. Ὁ τρομερώτερος ὅμως ἐχθρός των εἶνε ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἐξολοθρεύει χιλιάδας φασιανῶν κατ' ἔτος διὰ τὸ κρέας των, περισσότερον ὅμως διὰ μίαν ἰδιοτροπίαν τῶν γυναικῶν, διὰ νὰ στολίζωσι τοὺς πίλους των.

ΑΝ-ΠΡΙΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Τὸ αἰώνιον ἡμερολόγιον

Καὶ ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἀρκούντως γνωστὰ τὰ τοιαῦτα βαρόμετρα, τὰ ὁποῖα μ' ὅλην τὴν ἀπλουστάτην αὐτῶν ὄψιν, ἐκτελοῦσι καλῶς τὸ καθῆκον αὐτῶν. Ὡς καὶ ἐν τῇ εἰκόνι ἡμῶν βλέπετε ἀποτελοῦνται κυρίως ἀπὸ χονδρὸν χαρτόνιον ἐφ' οὗ εἶνε κεκολυμένη εἰκὼν παριστῶσα νεαρὰν κόρην, ἧς ἡ μουσελίνη ἐσθὴς εἶνε κεχωρησμένη τῆς εἰκόνος. Ἡ ἐλαφρὰ αὕτη ἐσθὴς ἔχει ρόδινον χρῶμα, ὅταν εἶνε ὁ καιρὸς πολὺ ὑγρός, λιλὰ ὅταν εἶνε ὀλιγότερον ὑγρὸς καὶ κυανοῦν ὅταν εἶνε ξηρὸς ὁ καιρός.

Τὸ πᾶν ἔγκειται εἰς τὸ ἔνδυμα τῆς μικρᾶς κόρης, τὸ ὁποῖον ἔχει περίπου ἀναλόγους ἰδιότητας μὲ τὰς τῆς συμπαθητικῆς μελέτης. Βάσις τῆς ἑνώσεως ἐν ᾗ ἐμβαπτίζεται ἡ ἐσθὴς εἶνε τὸ chlorure de cobalt, καθίσταται δὲ πολὺ εὐαίσθητος δι' εἰδικῆς προετοιμασίας.

Ἂν γράψατε λέξεις τινὰς ἐπί τινος χάρτου, δι' ἀραιᾶς διαλύσεως chlorure de cobalt, θὰ εἶνε ἀόρατοι· ἀλλὰ μόλις θερμάνετε τὸν χάρτην θὰ ἐμφανισθῶσι κυαναῖ καὶ θὰ ἐξαφανισθῶσι πάλιν εὐθὺς μόλις ὁ χάρτης ψυχρανθῇ. Τὸ πείραμα δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ ἐπὶ μῆνας διὰ τοῦ αὐτοῦ χάρτου. Μιγνύοντες δὲ διάφορα ἄλλα ἄλλατα μετὰ τοῦ clorure de cobalt, ἐπιτυγχάνομεν διάφορα ἄλλα χρώματα. Ἐντὸς 100 γραμμ. ὕδατος, διαλύσατε 2 γραμμ. ἐξ ἑκάστου τῶν κάτωθι ἁλάτων. Chlorure de cobalt, chlorure de nickel καὶ sel marin.

Ἐμβυθίσατε ἐν τῇ ἑνώσει ταύτῃ τεμάχιον μουσελίνης, τὸ ὁποῖον ἅμα ξηρανθῇ κολλᾶτε ἐπὶ ἑνὸς χαρτονίου, σχηματίζοντες ἢ τὸ φόρεμα κόρης ἢ θάλασσαν κτλ. προσαρμόζοντες καὶ τὴν κατάλληλον εἰκόνα. Διὰ τοῦ μίγματος τούτου οἱ ἐπιτυγχανόμενοι χρωματισμοὶ εἶναι οἱ ἑξῆς: Ὅταν ἔχῃ χρῶμα φαιὸν ἀκάθαρτον, κακὸν σημεῖον· ἂν ἀπεναντίας ἔχῃ χρῶμα καθαρὸν πράσινον, δύνασθε νὰ ἐξέλθητε ἀφόβως ἄνευ ἀλεξιβροχίου.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Βασιλόπηττα.

Λαμβάνομεν δύο ὀκάδας ἀλεῦρι τῶν τριῶν σίγμα, μίαν ὀκᾶν γάλα, τρία αὐγά, ἑκατὸν δράμια βούτυρον, ἑκατὸν πενῆντα δράμια ζάχαρι καὶ ὀλίγη μαγιὰ τῆς μπίρας. Βάζομεν γάλα, ζάχαρι, αὐγὰ ὅλα ὁμοῦ. Βάζομεν τὴν μαγιὰ καὶ ἀφοῦ προηγουμένως τὴν ξεπικρίσωμεν 2 ἡμέρας εἰς τὸ νερὸν εἰς τὸ μέσον του ἀλεύρου, ἔπειτα τὰ ζυμόνομεν. Εἰς τὸ τέλος ρίπτομεν καὶ τὸ βούτυρον καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ μεγάλην προσοχὴν διὰ νὰ μὴ κρυώσῃ ἡ ζύμη. Ἔπειτα ἀλείφομεν ἕνα χαρτὶ μὲ βούτυρον καὶ βάζομεν τὴν ζύμην ἐπάνω, καὶ ἀφοῦ ἀνεβῇ τὴν ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον.

Λαβράκι βραστόν.

Θέτομεν εἰς κατσαρόλαν ἓν δύο καρότα, πράσα, μίαν ρίζαν σελίνου, 2—3 κρεμμύδια κεντημένα μὲ γαρύφαλα, 2—3 κόκκους πιπέρι, μίαν ρίζαν μαϊδανόν, ἕνα ποτῆρι κονιάκ, 1)2 λεμονίου ζωμόν, τὸ ἀπαιτούμενον νερόν, καὶ ἀφοῦ πάρῃ βράσιν τὸ νερόν, προσθέτομεν τὸ ψάρι τὸ ὁποῖον ἔχωμεν καθαρίσῃ καὶ ἀλατίσῃ, καὶ ὀλίγον λάδι. Ἀφοῦ βράσῃ σερβίρομεν τὸ ψάρι μὲ σάλτσαν μαγιονέζα.

Σάλτσα μαγιονέζα.

Βάζομεν τὰ κροκάδια δύο βρασμένων αὐγῶν εἰς μίαν λεκάνην καὶ τὰ λυώνομεν μὲ μίαν κουτάλα ξύλινην. Προσθέτομεν ἀκόμη ἄλλα δύο ὠμὰ κροκάδια, μίαν πρέζαν μουστάρδας, ὀλίγον πιπέρι καὶ ἅλας καὶ ἀρχίζομεν νὰ τὰ δουλεύωμεν καλά, ρίπτοντες μέσα ὀλίγον κατ' ὀλίγον καλὸν ἔλαιον, ὄχι παγωμένον. Ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν στάζομεν δύο ἕως τρεῖς σταγόνας λεμόνι καὶ τὴν ἀραιόνομεν μὲ ὄξος.

Ἐπειδὴ πολλάκις ἡ σάλτσα αὕτη κόβει, τὴν διορθόνομεν προσθέτοντες δύο κροκάδια τοῦ αὐγοῦ εἰς ἰδιαιτέραν λεκάνην καὶ ἀρχίζομεν νὰ τὴν δουλεύωμεν ἐξ ἀρχῆς, προσθέτοντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον μίαν κουτάλαν ἀπὸ τὴν κομμένην σάλτσα.

Κρέμα καφφέ.

Καβουρδίζομεν μίαν φοῦχταν καφέ, καὶ ἀφοῦ ἀρχίσῃ νὰ χύνῃ τὸ λάδι του, τὸν θέτομεν εἰς μίαν ὀκᾶν βρασμένο γάλα καὶ τὸν σκεπάζομεν. Ἀφοῦ σταθῇ ἐπὶ ἓν τέταρτον καὶ ἀφίσῃ ὁ καφὲς εἰς τὸ γάλα τὴν οὐσίαν του, στραγγίζομεν τὸ γάλα ἀπὸ μίαν πετσέταν καὶ τὸ κτυποῦμεν εἰς μίαν κατσαρόλαν μὲ 10 κροκάδια τοῦ αὐγοῦ καὶ 100 δρ. ζάχαριν. Θέτομεν τὴν κατσαρόλαν εἰς τὴν φωτιάν. ἀνακατώνοντες μὲ μίαν χουλιάραν ξυλίνην διὰ νὰ μὴ κόψῃ καὶ κολλήσῃ, καὶ ἀφοῦ ἀρχίσῃ νὰ παίρνῃ πρώτην βράσιν εἰς τρόπον ὥστε σηκώνοντες τὴν χουλιάραν νὰ εἶνε παντελῶς σκεπασμένη ἀπὸ τὴν ὕλην αὐτήν, ἀποσύρομεν τὴν κατσαρόλαν καὶ σερβίρομεν τὴν κρέμαν εἰς μικρὰ φορμάκια ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν εἰς φλιτζάνια. Τὰ τοποθετοῦμεν εἰς μίαν καραβάναν περιέχουσαν ζεστὸν νερόν, καὶ θέτομεν τὴν καραβάναν εἰς ὀλίγην φωτιὰν ὁμοῦ μέσα μὲ τὰ φορμάκια, βάζοντες ἐπίσης καὶ ἀπ' ἐπάνω μίαν λαμαρίναν μὲ ὀλίγην φωτιὰν διὰ νὰ σχηματίσουν κρούσταις καὶ νὰ φουσκώσῃ. Ἀκολούθως ἀφοῦ βράσουν σιγανὰ ἐπὶ 1 1)2 ὥραν τὰ ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τὴν καραβάναν καὶ τὰ σερβίρομεν εἰς μίαν πιάταν μέσα εἰς τὰ φορμάκια.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΛΕΙΣ

— Διατὶ ἀφίνουσι μικρόν τι διάστημα ἐν τῇ ἑνώσει τῶν σιδηροδρ. ράβδων;

Διότι ἕνεκα τῆς θερμότητος αἱ σιδηραὶ ράβδοι διαστελλόμεναι γίνονται ἐπιμηκέστεραι. Ἂν λοιπὸν δὲν ὑπῆρχε τὸ διάστημα ἐκεῖνο αἱ ράβδοι ἀλληλοθούμεναι θὰ ὑψοῦντο καὶ θὰ ἐσχημάτιζον καμπύλην μετὰ τοῦ ἐδάφους.

— Διατὶ τὰ ἔπιπλα ἐκρήγνυνται εἴς τινα μέρη;

Τοῦτο συμβαίνει ἢ τὸν χειμῶνα ἂν τὸ ἔπιπλον εὑρίσκεται πλησίον δυνατῆς θερμάστρας, ἢ τὸ θέρος ἂν τὸ βλέπῃ ἐπὶ πολὺ ὁ ἥλιος. Διότι διὰ τῆς θερμότητος τὸ ξύλον διαστέλλεται πολὺ περισσότερον τῶν μετάλλων.

— Διατὶ ἐνίοτε βλέπομεν τὰς ὑάλους τῶν ἐπὶ τοῦ τοίχου εἰκόνων τεθραυσμένας;

Διότι πάλιν ἡ πολὺ θερμότης, ἢ τῆς θερμάστρας ἢ τοῦ ἡλίου διαστέλλει τὴν ὕαλον, ἥτις ἂν εἶνε καλῶς ἐφηρμοσμένη ἐπὶ τοῦ πλαισίου θραύεται ἐκ τῆς πιέσεως.

Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ ἐφαρμόζωνται ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν πλαισίων αἱ ὕαλοι ἀλλὰ νὰ ἀφίεται μικρόν τι κενόν. Ἡ ὕαλος διαστέλλεται πολὺ περισσότερον τοῦ ξύλου καὶ τοῦ μετάλλου.

— Διατὶ σκεῦος τι ὑάλινον ἢ ἐκ πορσελάνης θραύεται ἂν χύσωμεν ἐν αὐτῷ ὑγρὸν θερμόν;

Διότι μόλις χύσωμεν τὸ ζέον ὑγρόν, ἐντὸς τῶν δοχείων τούτων, θὰ διασταλῇ ἐκ τῆς θερμότητος ἡ ἐπιφάνεια ἥτις καλύπτεται ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ὑγροῦ, ἐνῷ ἡ ἀνωτέρα ἐπιφάνεια μένει εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν. Ἐκ τούτου λοιπὸν προέρχεται ἡ θραύσις τῶν δοχείων.

Πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ δυσαρέστου τούτου ἀποτελέσματος, χύνομεν προηγουμένως ὀλίγον ἐκ τοῦ θερμοῦ ὑγροῦ καὶ κρατοῦντες εἰς χεῖρας τὸ δοχεῖον τὸ κινοῦμεν συνεχῶς, οὕτως ὥστε τὸ θερμὸν ὑγρὸν νὰ ἐγγίξῃ ὁλόκληρον, εἰ δυνατόν, τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὑαλίνου δοχείου.

Οὕτω θερμαίνεται καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ διαστέλλεται κανονικῶς, ὅτε δυνάμεθα νὰ χύσωμεν ἐν αὐτῷ ἀρκετὰ θερμὸν ὑγρὸν ἄνευ φόβου ἐκρήξεως.

— Πῶς δυνάμεθα νὰ ἀφαιρέσωμεν τὸ ὑάλινον πῶμα φιάλης, ὅταν τοῦτο δυστροπεῖ;

Πρὸς τοῦτο θερμαίνομεν τὸν λαιμὸν τῆς φιάλης δι' ἀνθράκων ἢ τεμαχίου ὑφάσματος βεβαπτισμένου ἐν ζέοντι ὕδατι. Τοῦτο γίνεται διὰ νὰ διασταλῇ ἐκ τῆς θερμάνσεως ὁ λαιμὸς καὶ ἐξαχθῇ τὸ σῶμα. Ὥστε πρέπει νὰ προσέξωμεν νὰ μὴ θερμανθῇ καὶ τὸ πῶμα, διότι ἂν καὶ τοῦτο διασταλῇ οἱ ἀγῶνες ἡμῶν θὰ ἀποβῶσι μάταιοι.

— Διατὶ τὰ ὑάλινα δοχεῖα θραύονται εὐκολώτερον ὅταν εἶνε χονδρότερα ἐπὶ τοῦ πυρός;

Διότι τὰ λεπτότερα διαστέλλονται καὶ ταχύτερον καὶ κανονικώτερον τῶν χονδρῶν, ἔνθα ἡ διαστολὴ ἕνεκα τοῦ πάχους τῶν τοιχωμάτων γίνεται ἀτάκτως καὶ δυσαναλόγως ἐξ οὗ προέρχεται ἡ ἔκρηξις.

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΑΙ ΦΙΑΛΑΙ ΤΟΥ ΚΑΜΠΑΝΙΤΟΥ

1 7 1 *Λύσις. Ὁ ὑπηρέτης ἔκλεψε κατὰ τὴν*
7 7 *πρώτην μὲν ἡμέραν 4 φιάλας καὶ*
1 7 1 *ἐτοποθέτησεν αὐτὰς ὡς δείκνυται*
Σχ. 1 *ἐν τῷ Σχ. 1.*
2 5 2 *Ὦ βλέπετε ἀφῆκε 32 φιάλας*
5 5 *μόνον. Τὴν δευτέραν ἡμέραν ἔκ-*
2 5 2 *λεψε ἄλλας 4 καὶ ἐτοποθέτησεν*
Σχ. 2 *αὐτὰς κατὰ τὸ σχ. 2 οὕτως ὥστε*
μετρῶν ὁ κύριός του εἰς ἑκάστην πλευρὰν εὗρισκεν 9 φιάλας.
3 3 3 *Τὴν τρίτην ἡμέραν ἀφῄρεσε τέσ-*
3 3 *σαρας ἀκόμη καὶ ἐτοποθέτησεν αὐ-*
3 3 3 *τὰς κατὰ τὸ 3ον σχ.*
Σχ. 3
5 1 3 *Τὴν τετάρτην ἡμέραν πάλιν ἔ-*
1 1 *κλεψε τέσσαρας φιάλας καὶ ἐτο-*
3 1 5 *ποθέτησε τὰς ἐπιλοίπους κατὰ τοι-*
Σχ. 4. *οῦτον ἐπίσης τρόπον, ὥστε εἰς ἑκάστην πλευρὰν ὁ κύριός του ἐμέτρα 9 φιάλας! (σχ. 4).*
6 3 *Τέλος κατὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν*
3 6 *ἀφῄρεσε μόνον 2 καὶ οὕτως ἔμειναν ἐκ*
Σχ. 5 *τῶν 36 φιαλῶν μόνον 18, ἤτοι αἱ ἡμίσεις, καὶ πάλιν ὁ κύριός του δὲν ἠνόησε τὴν ἀπάτην, διότι ἐτοποθέτησεν αὐτὰς μὲ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε καὶ πάλιν εὗρισκεν 9 φιάλας εἰς ἑκάστην πλευρὰν (σχ. 5).*

ΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Τὰ πορτοκάλλια

Τῶν φρούτων σκοπὸς δὲν εἶνε μόνον ἁπλῶς ἡ ἐκ τῆς καταβροχθήσεως αὐτῶν εὐχαρίστησις, ὡς πολλοὶ θὰ νομίζουν. Ὄχι· ἡ μετὰ τὸ φαγητὸν χρῆσις τούτων καὶ προπάντων τῶν ἐχόντων χυμόν, ὡς οἱ σταφυλαί, τὰ μῆλα, τὰ ἐσπεροειδῆ, τὰ ἀπίδια κ.τλ. εἶνε πολὺ ὠφέλιμος· καθόσον διὰ τούτων εὐκολύνεται τὰ μέγιστα ἡ πέψις, καὶ γίνεται ἓν εἶδος ἀντιδράσεως πρὸς τὰς λιπαρὰς οὐσίας, τὰς βαρείας διὰ τὸν στόμαχον.

Πρὸ πάντων τρώγετε ἀφθόνως τὰ πορτοκάλλια, φροῦτον τόσον διαδεδομένον, ἄφθονον καὶ εὐθηνὸν διὰ τὸν τόπον μας. Τὰ πορτοκάλλια περιέχουσι πολλὰ καλιοῦχα ἅλατα ὡς καὶ μηλικὸν καὶ κιτρικὸν ὀξύ, ἅτινα ἀναψύχουσι τὸ αἷμα, ἀναπλάσσουν τὰ αἱμοσφαίρια, συντελοῦν εἰς τὴν εὐπεψίαν καὶ πρὸ πάντων κρατοῦν εὐκοίλιον τὸν ἄνθρωπον, πρᾶγμα σπουδαιότατον διὰ τὴν ὑγιεινὴν τῶν θερμῶν κλιμάτων.

Ὁ ἰατρός σας

Μὴ προσπαθῆς διὰ τῆς βίας καὶ τῆς ἐπιμονῆς νὰ προσελκύσῃς τὸν ἔρωτα γυναικός.

Ἴσως τὸ κατορθώσῃς, ἐξ ἅπαντος ἐμῶς θὰ μετανοήσῃς.

Ὑπάρχουν σπάθαι κόπτουσαι διὰ τῆς μιᾶς πλευρᾶς ὑπάρχουν ὅμως καὶ αἱ κόπτουσαι δι' ἀμφοτέρων.

Ὑπάρχουν γλῶσσαι αἵτινες μ' ὅλην τὴν φαινομενικὴν γλυκύτητά των, χίουσιν ἰόν.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΙΖΥΗΝΟΥ

ΤΟ ΑΜΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΜΟΥ

Ἀπ' ἐναντίας εὕρισκον, ὅτι ἀφ' ὅτου ἐγεννήθη αὐτὴ ἡ ἀδελφή μας, ἐγὼ ὄχι μόνον δὲν ἠγαπήθην, ὅπως τὸ ἐπεθύμουν, ἀλλὰ τοῦτ' αὐτὸ παρηγκωνιζόμην ὁλονὲν περισσότερον, Ἐνεθυμήθην τότε, καὶ μοῦ ἐφάνη, ὅτι ἐνόησα, διατὶ ὁ πατήρ μου ἐσυνήθιζε νὰ μὲ ὀνομάζῃ «τὸ ἀδικημένο μου». Καὶ μὲ ἐπῆρε τὸ παράπονο καὶ ἤρχισα νὰ κλαίω. Ὦ εἶπον, ἡ μητέρα μου δὲν μὲ ἀγαπᾷ καὶ δὲν μὲ θέλει! Ποτέ, ποτὲ πλέον δὲν πηγαίνω εἰς τὴν ἐκκλησίαν! Καὶ διηυθύνθην πρὸς τὴν οἰκίαν μας περίλυπος καὶ ἀπηλπισμένος. Ἡ μήτηρ μου δὲν ἤργησε νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ μετὰ τῆς ἀσθενοῦς. Ἐπειδὴ ὁ ἱερεὺς, τραχηλίζων ὑπὸ τῶν κραυγῶν μου, ἐμβῆκεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅταν εἶδε τὴν ἀσθενῆ, συνεβούλευσε τὴν μητέρα μου νὰ τὴν μετακομίσῃ.

— Ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος θυγατέρα, τῇ εἶπε, καὶ ἡ χάρις του φθάνει εἰς ὅλη τὴν οἰκουμένη. Ἂν εἶνε γιὰ νὰ γιάνῃ τὸ παιδί σου θὰ τὸ γιάνῃ καὶ στὸ σπίτι σου.

Δυστυχὴς ἡ μήτηρ ἥτις τὸν ἤκουσε! Διότι αὐτοὶ εἶναι οἱ τυπικοὶ λόγοι μὲ τοὺς ὁποίους οἱ ἱερεῖς ἀποπέμπουσι συνήθως τοὺς ἐτοιμοθανάτους, διὰ νὰ μὴ ἐκπνεύσουν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ βεβηλωθῇ ἡ ἱερότης τοῦ τόπου.

Ὅταν ἐπανεῖδον τὴν μητέρα μου, ἦτον ὑπέρ ποτε θλιβερά. Ἀλλὰ πρὸς ἐμὲ ἰδίως ἐφέρθη μὲ πολλὴν γλυκύτητα καὶ προσήνειαν. Με ἔλαβε εἰς τὴν ἀγκάλην της, μ' ἐθώπευσε καὶ μ' ἐφίλησε τρυφερὰ καὶ ἐπανειλημμένως. Ἐνόμιζες ὅτι προσεπάθει νὰ μ' ἐξιλεώσῃ.

Ἐν τούτοις ἐγὼ τὴν νύκτα ἐκείνην οὔτε νὰ φάγω ἠμπόρεσα, οὔτε νὰ κοιμηθῶ. Ἐκοιτέμην εἰς τὸ στρῶμα μὲ καμμυσμένους ὀφθαλμούς, ἀλλ' ἔτεινον τὰ ὦτα προσεκτικὰ πρὸς πᾶσαν κίνησιν τῆς μητρός μου, ἡ ὁποία, ὅπως πάντοτε, ἠγρύπνει παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τῆς ἀσθενοῦς.

Θὰ ἦτον ἴσως μεσάνυκτα, ὅταν ἤρχισε νὰ πηγαινοέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον. Ἐνόμιζον ὅτι ἔστρωνε νὰ κοιμηθῇ, ἀλλ' ἠπατώμην. Διότι μετ' ὀλίγον ἐκάθησε καὶ ἤρχισε νὰ μοιρολογῇ χαμηλοφώνως.

Ἦτο τὸ μοιρολόγι τοῦ πατρός μας. Πρὶν ἀσθενήσῃ ἡ Ἀννιώ, τὸ ἔψαλλε πολὺ συχνά, ἀλλ' ἀφ' ὅτου ἀσθένησε, τὸ ἤκουον διὰ πρώτην φοράν.

Τὸ μοιρολόγιον τοῦτο ἐσύνθεσεν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ πατρός μου, κατὰ παραγγελίαν αὐτῆς, ἡλιοκαὴς ρακένδυτος Γύφτος, γνωστὸς εἰς τὰ περίχωρά μας διὰ τὴν δεξιότητα εἰς τὸ στιχουργεῖν αὐτοσχεδίως.

Μοὶ φαίνεται, ὅτι βλέπω ἀκόμη τὴν μαύρην καὶ λιγδερὰν κόμην, τοὺς μικροὺς καὶ φλογεροὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τ' ἀνοιχτὰ καὶ τριχωμένα στήθη του.

Ἐκάθητο ἔνδοθεν τῆς αὐλείου ἡμῶν θύρας, περιστοιχισμένος ὑπὸ τῶν χαλκῶν ἀγγείων, ὅσα ἐσύναζε διὰ νὰ γανώσῃ. Καὶ, μὲ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην ἐπὶ τοῦ ὤμου, συνώδευε τὸν πένθιμον αὐτοῦ σκοπόν, μὲ τοὺς κλαυθμηροὺς ἤχους τῆς τριχόρδου του λύρας.

Πρὸ αὐτοῦ ἡ μήτηρ μου ὀρθία ἐβάσταζε τὴν Ἀννιὼ εἰς τὴν ἀγκάλην της καὶ ἤκουε προσεκτικὴ καὶ δακρύουσα.

Ἐγὼ τὴν ἐκράτουν σφικτὰ ἀπὸ τοῦ φορέματος καὶ ἔκρυπτον τὸ πρόσωπόν μου εἰς τὰς πτυχὰς αὐτοῦ, διότι ὅσον γλυκεῖς ἦσαν οἱ ἦχοι ἐκεῖνοι, τόσον φοβερὰ μοὶ ἐφαίνετο ἡ μορφὴ τοῦ ἀγρίου των ψάλτου.

Ὅταν ἡ μήτηρ μου ἔμαθε τὸ θλιβερὸν μάθημα, ἔλυσεν ἀπὸ τὸ ἄκρον τῆς καλύπτρας της καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀθίγγανον δύο ρουμπιέδες.

— Τότε εἴχομεν ἀκόμη ἀρκετούς. — Ἔπειτα παρέθηκεν εἰς αὐτὸν ἄρτον καὶ οἶνον καὶ ὅ,τι προσφάγιον εὑρέθη πρόχειρον. Ἐνῷ δὲ ἐκεῖνος ἔτρωγε κάτω, ἡ μήτηρ μου εἰς τὸ ἀνῶγι ἐπαναλάμβανε τὸ ἐλεγεῖον κατ' ἰδίαν διὰ νὰ τὸ στερεώσῃ εἰς τὴν μνήμην της. Καὶ φαίνεται ὅτι τὸ εὗρε πολὺ ὡραῖον. Διότι καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Κατσίβελος ἀνεχώρει, ἔδραμε κατόπιν του καὶ τῷ ἐχάρισεν ἓν ἀπὸ τὰ σκλιβάρια τοῦ πατρός μου.

— Θεὸς σχωρέσοι τὸν ἄνδρα σου, νύφη! ἐφώνησεν ἔκθαμβος ὁ ραψῳδός, καὶ φορτωθεὶς τὰ χάλκινά του σκεύη ἐξῆλθε τῆς αὐλῆς μας.

Αὐτὸ λοιπὸν τὸ ἐλεγεῖον ἐμοιρολόγει κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα ἡ μήτηρ μου.

Ἐγὼ ἤκουον, καὶ ἄφινα τὰ δάκρυά μου νὰ ρέωσι σιγαλά, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ κινηθῶ. Αἴφνης ἠσθάνθην εὐωδίαν θυμιάματος!

— Ὦ! εἶπον, ἀπέθανε τὸ καϋμένο τὸ Ἀννιώ μας! — Καὶ ἐτινάχθην ἀπὸ τὸ στρῶμά μου.

Τότε εὑρέθην ἐνώπιον παραδόξου σκηνῆς.

Ἡ ἀσθενὴς ἀνέπνεε βαρέως, ὅπως πάντοτε. Πλησίον αὐτῆς ἦτο τοποθετημένη ἀνδρικὴ ἐνδυμασία, καθ' ἣν τάξιν φορεῖται. Δεξιόθεν σκαμνίον σκεπασμένον μὲ μαῦρον ὕφασμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε σκεῦος πλῆρες ὕδατος καὶ ἑκατέρωθεν δύο λαμπάδες ἀναμμέναι. Ἡ μήτηρ μου γονυπετὴς ἐθυμίαζε τ' ἀντικείμενα ταῦτα προσέχουσα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος.

Φαίνεται ὅτι ἐκιτρίνισα ἀπὸ τὸν φόβον μου. Διότι ὡς μὲ εἶδεν ἔσπευσε νὰ μὲ καθησυχάσῃ.

— Μὴ φοβῆσαι, παιδάκι μου, μὲ εἶπε μυστηριωδῶς, εἶπε τὰ φορέματα τοῦ πατρός σου. Ἔλα, παρεκάλεσέ τον καὶ σὺ νὰ ἔλθῃ νὰ γιατρέψῃ τὸ Ἀννιώ μας.

Καὶ μὲ ἔβαλε νὰ γονατίσω πλησίον της.

— Ἔλα πατέρα — νὰ μὲ πάρῃς ἐμένα — γιὰ νὰ γιάνῃ τὸ Ἀννιώ! — ἀνεφώνησα ἐγὼ διακοπτόμενος ὑπὸ τῶν λυγμῶν μου. Καὶ ἔρριψα ἐπὶ τῆς μητρός μου παραπονετικὸν βλέμμα, διὰ νὰ τῇ δείξω πῶς γνωρίζω, ὅτι παρακαλεῖ ν' ἀποθάνω ἐγὼ ἀντὶ τῆς ἀδελφῆς μου. Δὲν ἠσθανόμην ὁ ἀνόητος, ὅτι τοιουτοτρόπως ἐκορύφωνα τὴν ἀπελπισίαν της! Πιστεύω νὰ μ' ἐσυγχώρησεν. Ἤμην πολὺ μικρὸς τότε καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐννοήσω τὴν καρδίαν της.

Μετά τινας στιγμὰς βαθείας σιγῆς, ἐθυμίασεν ἐκ νέου τὰ πρὸ ἡμῶν ἀντικείμενα, καὶ ἐπέστησεν ὅλην αὐτῆς τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ ὕδατος, τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ σκαμνίου εὐρύχωρον σκεῦος.

Αἴφνης μικρὰ χρυσαλίς, πετάξασα κυκλικῶς ἐπ' αὐτοῦ, ἤγγισε μὲ τὰ πτερά της, καὶ ἐτάραξεν ἐλαφρῶς τὴν ἐπιφάνειάν του.

Ἡ μήτηρ μου ἔκυψεν εὐλαβῶς καὶ ἔκαμε τὸν σταυρόν της, ὅπως ὅταν διαβαίνουν τὰ Ἅγια ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

— Κάμε τὸ σταυρό σου, παιδί μου! ἐψιθύρισε, βαθέως συγκεκινημένη καὶ μὴ τολμῶσα νὰ ὑψώσῃ τὰ ὄμματα.

Ἐγὼ ὑπήκουσα μηχανικῶς.

Ὅταν ἡ μικρὰ ἐκείνη χρυσαλὶς ἐχάθη εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου, ἡ μήτηρ μου ἀνέπνευσεν, ἐσηκώθη ἱλαρὰ καὶ εὐχαριστημένη, καὶ — Ἐπέρασεν ἡ ψυχὴ τοῦ πατέρα σου! — εἶπε, παρακολουθοῦσα εἰσέτι τὴν πτῆσιν τοῦ χρυσαλιδίου μὲ βλέμματα στοργῆς καὶ λατρείας. Ἔπειτα ἔπιεν ἀπὸ τοῦ ὕδατος καὶ ἔδωκε καὶ εἰς ἐμὲ νὰ πίω.

Τότε μοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν, ὅτι καὶ ἄλλοτε μᾶς ἐπότιζεν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σκεύους, εὐθὺς ὡς ἐξυπνοῦμεν. Καὶ ἐνθυμήθην, ὅτι ὁσάκις ἔκαμνε τοῦτο ἡ μήτηρ μας, ἦτο καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν ζωηρὰ καὶ περιχαρής, ὡς ἐὰν εἶχεν ἀπολαύσει μεγάλην τινὰ πλὴν μυστικὴν εὐδαιμονίαν.

Ἀφοῦ μ' ἐπότισεν ἐπλησίασεν εἰς τὸ στρῶμα τῆς Ἀννιὼς μὲ τὸ σκεῦος ἀνὰ χεῖρας.

Ἡ ἀσθενὴς δὲν ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ δὲν ἦτο καὶ ὅλως διόλου ἔξυπνος. Τὸ βλέφαρά της ἦσαν ἡμίκλειστα· οἱ δὲ ὀφθαλμοί της, ἐφ' ὅσον διεφαίνοντο, ἐξέπεμπον παράδοξόν τινα λάμψιν διὰ μέσου τῶν πυκνῶν καὶ μελανῶν αὐτῶν βλεφαρίδων.

Ἡ μήτηρ μου ἀνεσήσωσε τὸ ἰσχνὸν τοῦ κορασίου σῶμα μετὰ προσοχῆς· καὶ ἐνῷ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ὑπεστήριζε τὰ νῶτά του, διὰ τῆς ἄλλης προσέφερε τὸ σκεῦος εἰς τὰ μαραμένα του χείλη.

— Ἔλα, ἀγάπη μου, τῆς εἶπε. Πιὲ ἀπ' αὐτὸ τὸ νερό, νὰ γιάννῃς. — Ἡ ἀσθενὴς δὲν ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς, ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι ἤκουσε τὴν φωνὴν καὶ ἐνόησε τὰς λέξεις. Γλυκὺ καὶ συμπαθητικὸν μειδίαμα διέστειλε τὰ χείλη της. Ἔπειτα ἐρρόφησεν ὀλίγας σταγόνας ἀπὸ τοῦ ὕδατος ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἔμελλε τῷ ὄντι νὰ τὴν ἰατρεύσῃ. Διότι μόλις τὸ ἐκατάπιε καὶ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ προσεπάθησε ν' ἀναπνεύσῃ. Ἐλαφρὸς στεναγμὸς διέφυγε τὰ χείλη της, καὶ ἐπανέπεσε βαρεῖα ἐπὶ τῆς ὠλένης τῆς μητρός μου.

Τὸ καϋμένο μας τὸ Ἀννιώ! ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὰ βάσανά του!

*

Πολλοὶ εἶχον κατηγορήσει τὴν μητέρα μου, ὅτι ἐνῷ αἱ ξέναι γυναῖκες ἐθρήνουν μεγαλοφώνως ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ πατρός μου, ἐκείνη μόνη ἔχυνεν ἄφθονα, πλὴν σιγηλὰ δάκρυα. Ἡ δυστυχὴς τὸ ἔκαμεν ἐκ φόβου μήπως παρεξηγηθῇ, μήπως παραβῇ τὰ ὅρια τῆς εἰς τὰς νέας ἀνηκούσης σεμνότητος. Διότι, καθὼς εἶπον, ἡ μήτηρ μας ἐχήρευσε πολὺ νέα.

Ὅταν ἀπέθανεν ἡ ἀδελφή μας, δὲν ἦτο πολὺ γεροντοτέρα. Ἀλλ' οὔτε ἐσκέφθη κἂν τώρα τί θὰ εἰπῇ ὁ κόσμος διὰ τοὺς σπαραξικαρδίους της θρήνους.

Ὅλη ἡ γειτονιὰ ἐσηκώθη καὶ ἦλθε πρὸς παρηγορίαν της. Ἀλλὰ τὸ πένθος αὐτῆς ἦτο φοβερόν, ἦτον ἀπαρηγόρητον.

— Θὰ χάσῃ τὸν νοῦν της — ἐψιθύριζον οἱ βλέποντες αὐτὴν κεκλιμένην καὶ θρηνοῦσαν μεταξὺ τῶν τάφων τῆς ἀδελφῆς καὶ τοῦ πατρός μας.

— Θὰ τ' ἀφήσῃ μέσ' στοὺς πέντε δρόμους — ἔλεγον οἱ συναντῶντες ἡμᾶς καθ' ὁδόν, ἐγκαταλελειμμένα καὶ ἀπεριποίητα.

Καὶ ἐχρειάσθη καιρός, ἐχρειάσθησαν αἱ νουθεσίαι καὶ ἐπιπλήξεις τῆς ἐκκλησίας, ὅπως συνέλθῃ εἰς αὐτὴν καὶ ἐνθυμηθῇ τὰ ἐπιζῶντα τέκνα της, καὶ ἀναλάβῃ τὰ οἰκιακά της καθήκοντα.

Ἀλλὰ τότε παρετήρησε ποῦ μᾶς εἶχε κατανατήσει ἡ μοκρὰ τῆς ἀδελφῆς μας ἀσθένεια.

Ἡ χρηματική μας περιουσία κατηναλώθη εἰς ἰατροὺς καὶ ἰατρικά. Πολλὰ χράμια καὶ κηλίμια, ἔργα τῶν ἰδίων αὐτῆς χειρῶν, τὰ εἶχε πωλήσει ἐπ' ἀσήμαντα ποσά, ἢ τὰ εἶχε δώσει ὡς ἀμοιβὴν εἰς τοὺς γόητας καὶ τὰς μαγίσσας. Ἄλλα μᾶς τὰ ἔκλεψαν αὐτοὶ καὶ οἱ ὅμοιοί των, ἐπωφελούμενοι ἐκ τῆς ἀνεπιβλεψίας, ἥτις ἐπεκράτησεν ἐν τῷ οἴκῳ μας. Πρὸς ἐπίμετρον ἐξηντλήθησαν καὶ αἱ προμήθειαι τῶν ζωοτροφῶν μας καὶ ἡμεῖς δὲν εἴχομεν πλέον πόθεν νὰ ζήσωμεν.

Ἐν τούτοις αὐτό, ἀντὶ νὰ πτοήσῃ τὴν μητέρα μας, τῇ ἀπέδωκεν ἀπεναντίας διπλῆν τὴν δραστηριότητα, ἣν εἶχε πρὶν ἀσθενήσῃ τὸ Ἀννιώ.

Ἐμετρίασεν, ἢ κυρίως εἰπεῖν, συνεκάλυψε τὸ πένθος της· ὑπερενίκησε τὴν ἀτολμίαν τῆς ἡλικίας καὶ τοῦ φύλου της, καί, λαβοῦσα τὴν δικελλαν ἀνὰ χεῖρας, ἤρχισε νὰ ξενοδουλεύῃ, ὡς ἐὰν δὲν εἶχε γνωρίσει ποτὲ τὸν ἄνετον καὶ ἀνεξάρτητον βίον.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον μᾶς διέτρεφε διὰ τοῦ ἱδρῶτος τοῦ προσώπου της. Τὰ ἡμερομίσθια ἦσαν μικρὰ καὶ αἱ ἀνάγκαι μας μεγάλαι, ἀλλ' ὅμως εἰς κανένα ἐξ ἡμῶν δὲν ἐπέτρεψε νὰ τὴν ἀνακουφίσῃ συνεργαζόμενος.

Σχέδια περὶ τοῦ μέλλοντος ἡμῶν ἐγίνοντο καὶ ἐπεθεωροῦντο καθ' ἑσπέραν παρὰ τὴν ἑστίαν.

Ὁ μεγαλείτερός μου ἀδελφὸς ὤφειλε νὰ μάθῃ τὴν τέχνην τοῦ πατρός μας, διὰ νὰ λάβῃ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τὸν τόπον ἐκείνου. Ἐγὼ ἔμελλον ἢ μᾶλλον ἤθελον νὰ ξενιτευθῶ, καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἀλλὰ πρὸ τούτου ἔπρεπε νὰ μάθωμεν ὅλοι τὰ γράμματά μας, ἔπρεπε νὰ ξεσχολήσωμεν. Διότι, ἔλεγεν ἡ μήτηρ μας, ἄνθρωπος ἀγράμματος ξύλον ἀπελέκητον.

Αἱ οἰκονομικαί μας δυσχέρειαι ἐκορυφώθησαν, ὅταν ἐπῆλθεν ἀνομβρία εἰς τὴν χώραν καὶ ἀνέβησαν αἱ τιμαὶ τῶν τροφίμων. Ἀλλ' ἡ μήτης, ἀντὶ ν' ἀπελπισθῇ περὶ τῆς διατροφῆς ἡμῶν αὐτῶν, ἐπηύξησε τὸν ἀριθμόν μας δι' ἑνὸς ξένου κορασίου, τὸ ὁποῖον μετὰ μακρὰς προσπαθείας κατώρθωσε νὰ υἱοθετήσῃ.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο μετέβαλε τὸ μονότονον καὶ αὐστηρὸν τοῦ οἰκογενειακοῦ ἡμῶν βίου, καὶ εἰσήγαγεν ἐκ νέου ἀρκετὴν ζωηρότητα.

Ἤδη αὐτὴ ἡ υἱοθέτησις ἐγένετο πανηγυρική. Ἡ μήτηρ μου ἐφόρεσε διὰ πρώτην φορὰν τὰ γιορτερά της καὶ μᾶς ὡδήγησεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καθαροὺς καὶ κτενισμένους, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ μεταλάβωμεν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργείας, ἐστάθημεν ὅλοι πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ, καὶ αὐτοῦ, ἐν μέσῳ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, ἐνώπιον τῶν φυσικῶν αὐτοῦ γονέων, παρέλαβεν ἡ μήτηρ μου τὸ θετὸν αὐτῆς θυγάτριον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἱερέως, ἀφοῦ πρῶτον ὑπεσχέθη εἰς ἐπήκοον πάντων, ὅτι θέλει ἀγαπήσει καὶ ἀναθρέψει αὐτό, ὡς ἐὰν ἦτο σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστῶν της.

Ἡ εἴσοδός του εἰς τὸν οἶκόν μας ἐγένετο οὐχ ἧττον ἐπιβλητικὴ καὶ τρόπον τινὰ ἐν θριάμβῳ. Ὁ πρωτόγερος τοῦ χωρίου καὶ ἡ μήτηρ μου προηγήθησαν μετὰ τοῦ κορασίου, ἔπειτα ἠρχόμεθα ἡμεῖς. Οἱ συγγενεῖς μας καὶ οἱ συγγενεῖς τῆς νέας ἀδελφῆς μᾶς ἠκολούθησαν μέχρι τῆς αὐλείου ἡμῶν θύρας. Ἔξωθεν αὐτῆς ὁ πρωτόγερος ἐσήκωσε τὸ κοράσιον ὑψηλὰ εἰς τὰς χεῖράς του καὶ τὸ ἔδειξεν ἐπί τινας στιγμὰς εἰς τοὺς παρισταμένους. Ἔπειτα ἠρώτησε μεγαλοφώνως :

— Ποιὸς ἀπὸ 'σᾶς εἶνε ἢ ἐδικός ἢ συγγενὴς ἢ γονιὸς τοῦ παιδιοῦ τούτου περισσότερον ἀπὸ τὴν Δεσποινιὼ τὴν Μιχαλιέσσα κι' ἀπὸ τοὺς ἐδικούς της ;

Ὁ πατὴρ τοῦ κορασίου ἦτον ὠχρὸς καὶ ἔβλεπε περίλυπος ἐμπρός του. Ἡ σύζυγός του ἔκλαιεν ἀκουμβισμένη εἰς τὸν ὦμόν του. Ἡ μήτηρ μου ἔτρεμεν ἐκ τοῦ φόβου μήπως ἀκουσθῇ καμμία φωνή— Ἐγώ —καὶ ματαιώσῃ τὴν εὐτυχίαν της. Ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἀπεκρίθη. Τότε οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου ἠσπάσθησαν αὐτὸ διὰ τελευταίαν φορὰν καὶ ἀνεχώρησαν μετὰ τῶν συγγενῶν των. Ἐνῷ οἱ ἐδικοί μας μετὰ τοῦ πρωτογέρου εἰσῆλθον καὶ ἐξενίσθησαν παρ' ἡμῖν.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἡ μήτηρ μας ἤρχισε νὰ ἐπιδαψιλεύῃ εἰς τὴν θετὴν μας ἀδελφὴν τόσας περιποιήσεις, ὅσων ἴσως δὲν ἠξιώθημεν ἡμεῖς εἰς τὴν ἡλικίαν της καὶ εἰς καιροὺς πολὺ εὐτυχεστέρους. Ἐνῷ δὲ μετ' ὀλίγον χρόνον ἐγὼ μὲν ἐπλανώμην νοσταλγῶν ἐν τῇ ξένῃ, οἱ δὲ ἄλλοι μου ἀδελφοὶ ἐταλαιπωροῦντο κακοκοιμώμενοι εἰς τὰ ἐργαστήρια τῶν μαστόρων, τὸ ξένον κοράσιον ἐβασίλευεν εἰς τὸν οἶκόν μας, ὡς ἐὰν ἦτον ἐδικός του.

Οἱ μικροὶ τῶν ἀδελφῶν μου μισθοὶ δὲν ἐξήρκουν πρὸς ἀνακούφισιν τῆς μητρός, ἐφ' ᾧ καὶ τῇ ἐδίδοντο. Ἀλλ' ἐκείνη, ἀντὶ νὰ τοὺς δαπανᾷ πρὸς ἀναύπασίν της, ἐπροίκιζε δι' αὐτῶν τὴν θετήν της θυγατέρα καὶ ἐξηκολούθει ἐργαζομένη πρὸς διατροφήν της. Ἐγὼ ἔλειπον μακράν, πολὺ μακράν, καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἠγνόουν τί συνέβαινεν εἰς τὸν οἶκόν μας. Πρὶν δὲ κατορθώσω νὰ ἐπιστρέψω, τὸ ξένον κοράσιον ηὐξήθη, ἀνετράφη, ἐπροικίσθη καὶ ὑπανδρεύθη, ὡς ἐὰν ἦτον ἀληθῶς μέλος τῆς οἰκογενείας μας.

Ὁ γάμος αὐτῆς, ὅστις φαίνεται ἐπίτηδες ἐπεσπεύθη, ὑπῆρξεν ἀληθὴς χαρὰ τῶν ἀδελφῶν μου. Οἱ δυστυχεῖς ἀνέπνευσαν, ἀπαλλαγέντες ἀπὸ τὸ πρόσθετον φορτίον. Καὶ εἶχον δίκαιον. Διότι ἡ κόρη ἐκείνη, ἐκτὸς ὅτι ποτὲ δὲν ἠσθάνθη πρὸς αὐτοὺς ἀδελφικήν τινα στοργήν, ἐπὶ τέλους ἀπεδείχθη ἀχόριστος πρὸς τὴν γυναῖκα, ἥτις περιεποιήθη τὴν ζωὴν αὐτῆς μὲ τοσαύτην φιλοστοργίαν, ὅσην ὀλίγα γνήσια τέκνα ἐγνώρισαν.

Εἶχον λόγους λοιπὸν οἱ ἀδελφοί μου νὰ εἶνε εὐχαριστημένοι καὶ εἶχον λόγους νὰ πιστεύσουν, ὅτι καὶ ἡ μήτηρ ἀρκετὰ ἀδιδάχθη ἐκ τοῦ παθήματος ἐκείνου.

Ἀλλ' ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξίς των, ὅταν, ὀλίγας μετὰ τοὺς γάμους ἡμέρας, τὴν εἶδον νὰ ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν, σφίγγουσα τρυφερῶς εἰς τὴν ἀγκάλην της ἓν δεύτερον κοράσιον, ταύτην τὴν φορὰν ἐν σπαργάνοις !

— Τὸ κακότυχο ! ἀνεφώνει ἡ μήτηρ μου, κύπτουσα συμπαθητικῶς ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ νηπίου, δὲν τὸ ἔφθανε πῶς ἐγεννήθη κοιλιάρφανο, μὸν' ἀπέθανε καὶ ἡ μάνα του καὶ τὸ ἄφηκε μέσ' στὴ στράτα ! Καί, εὐχαριστημένη τρόπον τινὰ ἐκ τῆς ἀτυχοῦς ταύτης συμπτώσεως, ἐπεδείκνυε τὸ λάφυρόν της θριαμβευτικῶς πρὸς τοὺς ἐνεοὺς ἐκ τῆς ἐκπλήξεως ἀδελφούς μου.

Τὸ υἱικὸν σέβας ἦτο πολύ, καὶ ἡ αὐθεντεία τῆς μητρὸς μεγάλη, ἀλλ' οἱ πτωχοὶ ἀδελφοὶ ἦσαν τόσον ἀπογοητευμένοι, ὥστε δὲν ἐδίστασαν νὰ ὑποδείξουν εὐσχήμως πως εἰς τὴν μητέρα των, ὅτι καλὸν θὰ ἦτο νὰ παραιτηθῇ τοῦ σκοποῦ της. Ἀλλὰ τὴν εὗρον ἀμετάπειστον. Τότε ἐδήλωσαν φανερὰ τὴν δυσαρέσκειάν των καὶ τῇ ἠρνήθησαν τὴν διαχείρησιν τοῦ βαλαντίου των. Ὅλα εἰς μάτην.

— Μὴ μοῦ φέρετε τίποτε, ἔλεγεν ἡ μήτηρ μου, ἐγὼ δουλεύω καὶ τὸ θρέφω, 'σὰν πῶς ἔθρεψα καὶ σᾶς. Καὶ ὅταν ἔλθῃ ὁ Γιωργής μου ἀπ' τὴ

ξενητειά, θὰ τὸ προικίσῃ καὶ θὰ τὸ 'πανδρέψῃ, Ἀμ' τί θαρρεῖτε ! Ἐμένα τὸ παιδί μου μὲ τὸ ὑποσχέθηκε.— Ἐγώ, μάνα, θὰ σὲ θρέψω καὶ σένα καὶ τὸ ψυχοπαῖδί σου.—Ναί ! ἔτσι μὲ τὸ εἶπε, ποῦ νἄχῃ τὴν εὐχή μου !

Ὁ Γεωργὴς ἤμην ἐγώ. Καὶ τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην τὴν εἶχον δώσει ἀληθῶς, ἀλλὰ πολὺ προτήτερα.

Ἦτο καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ μήτηρ μας εἰργάζετο διὰ νὰ θρέψῃ τὴν πρώτην μας θετὴν ἀδελφὴν καθὼς καὶ ἡμᾶς. Ἐγὼ τὴν συνώδευον κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων, παίζων παρ' αὐτῇ, ἐνῷ ἐκείνη ἔσκαπτεν ἢ ἐξεβιτάνιζε. Μίαν ἡμέραν διακόψαντες τὴν ἐργασίαν ἐπεστρέφομεν ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς φεύγοντες τὸν ἀφόρητον καύσωνα, ὑφ' οὗ ὀλίγον ἔλειψε νὰ λιποθυμήσῃ ἡ μήτηρ μου. Καθ' ὁδὸν κατελήφθημεν ὑπὸ ραγδαιοτάτης βροχῆς, ἐξ ἐκείνων, αἵτινες συμβαίνουσι παρ' ἡμῖν συνήθως, μετὰ προηγηθεῖσαν ὑπερβολικὴν ζέστην ἢ λαύραν, καθὼς τὴν ὀνομάζουν οἱ συντοπῖται μου. Δὲν ἤμεθα πλέον πολὺ μακρὰν τοῦ χωρίου, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ διαβῶμεν ἕνα χείμαρρον, ὅστις πλημμυρήσας ἐκατέβαινεν ὁρμητικώτατος. Ἡ μήτηρ μου ἠθέλησε νὰ μὲ σηκώσῃ εἰς τὸν ὦμόν της. Ἀλλ' ἐγὼ ἀπεποιήθην.

— Εἶσαι ἀδύνατη ἀπὸ τὴ λιποθυμία, τῇ εἶπον. Θὰ μὲ ρίψῃς μέσ' στὸν ποταμό.

Καὶ ἐσήκωσα τὰ φορέματά μου καὶ εἰσῆλθον δρομαῖος εἰς τὸ ρεῦμα, πρὶν ἐκείνη προφθάσῃ νὰ μὲ κρατήσῃ. Εἶχον ἐμπιστευθῇ εἰς τὰς δυνάμεις μου πλέον ἢ ὅ,τι ἔπρεπε. Διότι πρὶν σκεφθῶ νὰ ὑποχωρήσω, τὰ γόνατά μου ἐλύγισαν οἱ πόδες μου ἔχασαν τὸ στήριγμά των, καί, ἀνατραπεὶς παρεσύρθην ὑπὸ τοῦ χειμάρρου ὡς κέλυφος καρύου.

Μία σπαρακτικὴ κραυγὴ φρίκης εἶνε πᾶν ὅ,τι ἐνθυμοῦμαι ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα. Ἦτον ἡ φωνὴ τῆς μητρός μου, ἥτις ἐρρίφθη εἰς τὰ ρεύματα διὰ νὰ μὲ σώσῃ.

Πῶς δὲν ἔγεινα αἰτία νὰ πνιγῇ καὶ ἐκείνη μετ' ἐμοῦ, εἶνε θαῦμα. Διότι ὁ χείμαρρος ἐκεῖνος ἔχει κακὴν φήμην παρ' ἡμῖν. Καὶ ὅταν λέγουν περί τινος «τὸν ἐπῆρε τὸ ποτάμι», ἐννοοῦν ὅτι ἐπνίγη εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν χείμαρρον.

Καὶ ὅμως ἡ μήτηρ μου λιγόθυμος καθὼς ἦτο, κατάκοπος, βεβαρυμένη ἀπὸ ἐπαρχιακὰ φορέματα, ἱκανὰ νὰ πνίξουν καὶ τὸν δεξιώτερον κολυμβητήν, δὲν ἐδίστασε νὰ ἐκθέσῃ τὴν ζωὴν αὐτῆς εἰς κίνδυνον. Ἐπρόκειτο νὰ μὲ σώσῃ καὶ ἂς ἤμην ἐκεῖνό της τὸ τέκνον, τὸ ὁποῖον προσέφερεν ἄλλοτε εἰς τὸν Θεὸν ὡς ἀντάλλαλμα ἀντὶ τῆς θυγατρός της.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸν οἶκον καὶ μὲ ἀπέθεσε χαμαὶ ἀπὸ τὸν ὦμόν της, ἤμην ἀκόμη παραζαλισμένος. Διὰ τοῦτο, ἀντὶ νὰ αἰτιαθῶ τὴν ἀπρονοησίαν μου διὰ τὸ συμβάν, ἀπέδωκα αὐτὸ εἰς τὰς ἐργασίας τῆς μητρός μου.

— Μὴ δουλεύῃς πιά, μάνα, τῇ εἶπον, ἐνῷ ἐκείνη μ' ἐνέδυε στεγνὰ φορέματα.

— Ἀμ' ποιὸς θὰ μᾶς θρέψῃ, παιδί μου, 'σὰν δὲν δουλεύω ἐγώ; ἠρώτησεν ἐκείνη στενάξασα.

— Ἐγώ, μάνα ! ἐγώ !— τῇ ἀπήντησα τότε μετὰ παιδικοῦ στόμφου.

— Καὶ τὸ ψυχαπαῖδί μας ;

— Κ' ἐκεῖνο ἐγώ !

Ἡ μήτηρ ἐμειδίασεν ἀκουσίως, διὰ τὴν ἐπιβλητικὴν στάσιν, ἣν ἔλαβον, προφέρων τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην. Ἔπειτα διέκοψε τὴν ὁμιλίαν ἐπειποῦσα.

— Ἀμ' θρέψε δὰ πρῶτα τὸν ἑαυτόν σου καὶ ὕτερα βλέπουμε.

Δὲν παρῆλθε πολὺς καιρὸς καὶ ἀπηρχόμην εἰς τὰ ξένα.

Ἡ μήτηρ βεβαίως οὐδ' ἐσημείωσε κἂν τὴν ὑπόσχεσιν ἐκείνην.

Ἐγὼ ὅμως ἐνθυμούμην πάντοτε, ὅτι ἡ αὐταπάρνησίς της μοὶ ἐχάρησε διὰ δευτέραν φορὰν τὴν ζωήν, τὴν ὁποίαν τῇ ὤφειλον. Διὰ τοῦτο εἶχον τὴν ὑπόσχεσιν ἐκείνην ἐπὶ τῆς καρδίας μου, καὶ ὅσον ἐμεγάλωνα, τόσῳ σπουδαιότερον ἐνόμιζα τὸν ἑαυτόν μου ὑποχρεωμένον πρὸς ἐκπλήρωσίν της.

— Μὴ κλαίγῃς μητέρα, τῇ εἶπον ἀναχωρῶν. Ἐγὼ πηγαίνω πιὰ νὰ κάμω παράδες. Ἔννοια σου ! Ἀπὸ τώρα θὰ σὲ θρέφω καὶ σένα καὶ τὸ παραπαῖδί σου. Ἀλλά, ἀκούεις; Δὲν θέλω πιὰ νὰ δουλεύῃς !

Δὲν ἤξευρον ἀκόμη, ὅτι δεκαετὲς παιδίον ὄχι τὴν μητέρα, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ἑαυτόν του δὲν δύναται νὰ θρέψῃ. Καὶ δὲν ἐφανταζόμην, ὁποῖαι φοβεραὶ περιπέτειαι μὲ περιέμενον καὶ πόσας πικρίας ἔμελλον ἀκόμη νὰ ποτίσω τὴν μητέρα μου διὰ τῆς ξενιτείας ἐκείνης δι' ἧς ἤλπιζον νὰ τὴν ἀνακουφίσω.

Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὄχι μόνον βοήθειαν, ἀλλὰ οὐδὲ μίαν ἐπιστολὴν κατώρθωσα νὰ τῇ στείλω. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη παρεμόνευεν εἰς τοὺς δρόμους, ἐρωτῶσα τοὺς διαβάτας μὴ μὲ εἶδον πουθενά.

Πότε τῇ ἔλεγον, ὅτι ἐδυστύχησα ἐν Κων)πόλει καὶ ἐτούρκευσα.

— Νὰ φᾶνε τὴ γλῶσσά τους ποῦ τὤβγαλαν ! —ἀπεκρίνετο ἡ μήτηρ μου. Αὐτὸς ποῦ λένε, δὲν 'μπορεῖ νὰ ἦτον τὸ παιδί μου ! — Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐκλείετο περίτρομος εἰς τὸ εἰκονοστάσιόν μας, καὶ προσηύχετο δακρύουσα πρὸς τὸν Θεὸν διὰ νὰ μὲ φωτίσῃ νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων μου.

Πότε τῇ ἔλεγον, ὅτι ἐναυάγησα εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Κύπρου, καὶ ἐπαιτῶ ρακένδυτος εἰς τοὺς δρόμους.

— Φωτιὰ νὰ τοὺς κάψῃ, ἀπεκρίνετο ἐκείνη. Τὸ λὲν ἀπὸ τὴ ζούλια τους. Τὸ παιδί μου θενᾶκανε κατάστασι καὶ πά' στὸν Ἅγιο Τάφο.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐξήρχετο εἰς τοὺς δρόμους,

ἐξετάζουσα τοὺς διαβατικοὺς ἐπαίτας, καὶ μετέβαινεν ὅπου ἠκούετο κανεὶς καραβοτσακισμένος μὲ τὴν θλιβερὰν ἐλπίδα ν' ἀνακαλύψῃ ἐν αὐτῷ τὸ ἰδιόν της τέκνον, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὰ στερήματά της, ὅπως τὰ εὕρω ἐγὼ εἰς τὰ ξένα ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἄλλων.

Καὶ ὅμως, ὁσάκις ἐπρόκειτο περὶ τῆς θετῆς αὐτῆς θυγατρός, τὰ ἐλησμόνει ὅλα ταῦτα καὶ ἐφεβέριζε τοὺς ἀδελφούς μου, ὅτι ἐλθὼν ἐγὼ ἀπὸ τὰ ξένα θὰ τοὺς ἐντροπιάσω διὰ τῆς γενναιότητός μου, καὶ θὰ προικίσω καὶ θὰ ὑπανδρεύσω τὴν κόρην της ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει.

— Ἔ; Ἀμ' τί θαρρεῖτε! Ἐμένα τὸ παιδί μου μὲ τὸ ὑποσχέθηκε! Ἂς ἔχῃ τὴν εὐχή μου!

Εὐτυχῶς αἱ κακαὶ ἐκεῖναι εἰδήσεις δὲν ἦσαν ἀληθεῖς. Καὶ ὅταν μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν, ἐπέστρεψα εἰς τὸν οἶκόν μας, ἤμην εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσω τὴν ὑπόσχεσίν μου, ὡς πρὸς τὴν μητέρα μου κἂν, ἡ ὁποία ἦτο τόσον ὀλιγαρκής. Ὡς πρὸς τὸ ψυχοπαιδί της ὅμως δὲν μ' εὗρε τόσον πρόθυμον, ὅσον ἤλπιζεν. Ἀπ' ἐναντίας μόλις εἶχον φθάσει καὶ ἐξεβράσθην ἐναντίον τῆς διατηρήσεώς του, πρὸς μεγίστην τῆς μητρός μου ἔκπληξιν.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν ἤμην κυρίως ἐναντίος τῆς ἀδυναμίας τῆς μητρός μου. Τὴν πρὸς τὰ κοράσια κλίσιν της τὴν εὕρισκον σύμφωνον πρὸς τὰ αἰσθήματα καὶ τοὺς πόθους μου.

Τίποτε ἄλλο δὲν ἐπεθύμουν περισσότερον, παρὰ νὰ εὕρω ἐπιστρέφων εἰς τὸν οἶκόν μας μίαν ἀδελφήν, τῆς ὁποίας ἡ φαιδρὰ μορφὴ κ' αἱ συμπαθητικαὶ φροντίδες νὰ ἐξορίσουν ἀπὸ τῆς καρδίας μου τὴν ἐκ τῆς μονώσεως μελαγχολίαν, καὶ νὰ ἐξαλείψουν ἀπὸ τῆς μνήμης μου τὰς κακοπαθείας ὅσας ὑπέστην ἐν τῇ ξένῃ. Πρὸς ἀνταλλαγὴν ἐγὼ θὰ ἐπροθυμούμην νὰ τῇ διηγοῦμαι τὰ θαυμάσια τῶν ξένων χωρῶν, τὰς περιπλανήσεις καὶ τὰ κατορθώματά μου, καὶ θὰ ἤμην πρόθυμος νὰ τῇ ἀγοράζω ὅ,τι ἀγαπᾷ· νὰ τὴν ὁδηγῶ εἰς τοὺς χοροὺς καὶ τὰς πανηγύρεις· νὰ τὴν προικίσω, καὶ τέλος νὰ χορεύσω εἰς τοὺς γάμους της.

Ἀλλὰ τὴν ἀδελφὴν ταύτην τὴν ἐφανταζόμην ὡραίαν καὶ συμπαθητικήν, ἀνεπτυγμένην καὶ ἔξυπνον, μὲ γράμματα, μὲ χειροτεχνήματα, μὲ ὅλας ἐν γένει τὰς ἀρετὰς ὅσας εἶχον αἱ κόραι τῶν χωρῶν, ὅπου ἔζων μέχρι τότε. Καὶ ἀντὶ τούτων ὅλων τί εὗρον; Ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον.

Ἡ θετή μου ἀδελφὴ ἦτον ἀκόμη μικρά, καχεκτική, κακοσχεματισμένη, κακόγνωμος καὶ πρὸ πάντων δύσνους, τόσον δύσνους, ὥστε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μ' ἐνέπνευσεν ἀντιπάθειαν.

(Ἕπεται συνέχεια)

Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ἐξάλειψις κηλίδων ἀνιλίνης

Τὰ χρώματα τῆς ἀνιλίνης εὑρίσκονται ἐν μεγάλῃ χρήσει, ὡς εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς μελάνης τοῦ γραψίματος χρώματος λιλά, πρασίνου ἢ κυανοῦ.

Μεταχειριζόμενοι τὰς μελάνας ταύτας, θὰ παρετηρήσατε, ὅτι πολὺ δύσκολον εἶνε νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἐκ τῶν δακτύλων αἱ τυχοῦσαι κηλίδες, πρέπει δὲ νὰ περάσουν ἀρκεταὶ ἡμέραι διὰ νὰ ἴδητε τὰς χεῖρας σας καθαράς.

Διὰ νὰ ἐξαλείψετε λοιπὸν εὐκόλως τὰς κηλίδας ταύτας, πλύνατε τὰς χεῖρας σας ἐντὸς ὕδατος, περιέχοντος ἅλας κοινὸν μαγειρικὸν (5%) καὶ κατόπιον ἐντὸς ἀναλόγου διαλύσεως peaoxqde d' hqdrogéne. Τέλος ἐμβαπτίζετε τεμάχιον λιποῦ ὑφάσματος ἐντὸς οἰνοπνεύματος καὶ δι' αὐτοῦ τρίβετε τὰ κηλιδοθέντα μέρη.

Συγκόλλησις χαλκίνων σκευῶν

Λάβατε 50 γραμμάρια ἰχθυοκόλλας τῆς Ρωσσίας, τὴν ὁποίαν διαλύετε ἐντὸς πηλίνου δοχείου μὲ 50 γραμμ. τυρογάλατος μεθ' οὗ ἀναμίγνύετε καὶ 50 γραμμ. ὀξικοῦ ὀξέος· προσθέσατε κατόπιν σκόρδα (ἐν καταστάσει ζύμης) καὶ διαλύσατε ἅπαντα τ' ἀνωτέρω ἐντὸς δοχείου τὸ ὁποῖον βυθίζετε ἐντὸς ἄλλου τοιούτου περιέχοντος ὕδωρ ζέον. Ἀφ' ἑτέρου διαλύετε διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου 100 γραμ. ζελατίνας Coignet Nº 2 ἐντὸς 100 γραμ. τυρογάλατος.

Ἤδη μιγνύετε τὰς δύο ταύτας διαλύσεις, θερμαίνοντες καὶ ταράσσοντες ταύτας, καὶ προσθέτετε 50 γραμ. οἰνοπνεύματος καὶ εἶτα διϋλίζετε τὸ ὅλον μίγμα διὰ μέσου λεπτοῦ ὑφάσματος.

Ἡ κόλλα ἤδη εἶνε ἕτοιμος. Πρὸς χρῆσιν λαμβάνετε διὰ πινέλου ἐκ ταύτης, θέτητε εἰς τὰς πλευρᾶς τοῦ χαλκίνου σκεύους, κατόπιν τὰς ἐφαρμόζετε καὶ τὰς κρατεῖται ἐπ' ὀλίγον σφιγκτὰ διὰ νὰ στερεοποιηθῇ ἡ κόλλα.

Πλύσις τῶν χαμαικεράσων

Γνωρίζετε βεβαίως ὅτι τὰ χαμαικέρασα (φράουλες) ἕνεκα τῆς πρὸς τὴν γῆν γειτνιάσεώς των, εἶνε πολλάκις κεκαλυμμένα δι' ἄμμου ἢ κόνεως.

Βεβαίως νὰ φαγωθοῦν κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἠλατισμένα δὲν εἶνε καθόλου εὐχάριστον. Νὰ πλυθοῦν πάλιν δι' ὕδατος, εἶνε γνωστὸν εἰς τοὺς γνωρίζοντας νὰ τρώγωσιν, ὅτι χάνουσι τὴν εὐωδίαν των.

Διὰ νὰ ἀποφύγωμεν λοιπὸν τὴν δι' ὕδατος πλύσιν, θέτομεν τὰ χαμαικέρασα ἀνὰ ὀλίγα ἐντὸς λεπτοῦ λινοῦ ὑφάσματος καὶ τὰ ταράσσωμεν μέχρις ὅτου ἡ ἄμμος ἢ ἡ κόνις ἐπικαθίσωσιν ἐπὶ τοῦ λινοῦ ὑφάσματος.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Ὁ κ. Χ. εἶνε τὸ χαριέστερον γερόντιον τῆς συναναστροφῆς.

Μίαν ἑσπέραν, μία ὡραία κυρία ὡμίλει μεθ' ὑπερηφανείας περὶ τῆς ὑγείας αὐτῆς καὶ τῆς αἰωνίας νεότητός της.

Ὅτε ὁ κ. Χ. ἀμέσως τῇ λέγει ὑποκλινόμενος.

— Κυρία, εἶμαι ἀρκετὰ νέος διὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω χαριεστάτην καὶ ἀρκετὰ γέρων διὰ νὰ σᾶς τὸ λέγω.

×

Ψευσθεῖσαι ἐλπίδες.

Ὁ ἀνεψιός τοῦ πλουσιοτάτου κ. Κ. ἐρωτᾷ *μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος* τὸν ἰατρὸν περὶ τῆς πορείας τῆς ἀσθενείας τοῦ θείου του.

— Γιατρέ μου, πῶς πηγαίνει ὁ θεῖος μου;

— Θάρρος, φίλε μου! Ὁ θεῖος σας...

Ὁ ἀνεψιὸς ἐλπίζων εἰσέτι:

— Λέγε λοιπόν, γιατρέ μου:

Ὁ ἰατρὸς μειδιῶν.

— Ὁ θεῖος σας μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ .... δύναται νὰ περιπατῇ.

Ὁ ἀνεψιὸς ἀπαγοητευμένος:

— Μπά!

×

Διαφορὰ μεταξὺ μεσήλικος καὶ γραίας.

Ἡ γραία. Δὲν νομίζεις, ἀγάπη μου, ὅτι *παρῆλθε* πολὺ ταχέως ἡ νεότης;

Ἡ μεσήλιξ. Καὶ ἐγώ, φιλτάτη, εἶμαι τῆς ἰδέας, ὅτι *παρέρχεται* πάρα πολὺ ταχέως.

×

Εἰς τὸ νεκροταφεῖον, μετοξὺ δύο μικρῶν.

— Δὲ μοῦ λές, Μήτσο, τί χρειάζονται τὰ κόλυβα;

— Νά, δὲν καταλαβαίνεις, κουτέ; Κάνουμε ἐπίσκεψι στοὺς πεθαμένους καὶ μᾶς βγάζουν γλυκό.

×

Φιλοσοφία μεταξὺ δύο χαμινίων.

— Ποῖα ἡ διαφορὰ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου;

— Ἀπὸ τὴν πρώτην τρῶ:, ἀπὸ τὸν δεύτερον τρώγεσαι.

— Ποῖος εἶνε ὁ εὐτυχέστερος ἄνθρωπος;

— Ὅστις ἔχει σήμερον νὰ τρώγῃ.

— Ποῖος λέγεται δυστυχής;

— Ὅστις πρέπει νὰ φροντίζῃ καὶ διὰ τὴν αὔριον.

— Διατί οἱ ἄνθρωποι εὐκόλως ζαλίζονται;

— Διότι ἡ γῆ γυρίζει πολὺ ταχέως.

— Ποῖοι εἶνε οἱ ὠφελιμώτεροι ἄνθρωποι;

— Οἱ ἰατροί.

— Ποῖοι εἶνε οἱ κακουργώτεροι;

— Πάλιν οἱ ἰατροί.

— Διατί κινεῖται ἡ γῆ;

— Διότι δὲν ἴσταται.

— Τί θὰ εἴπῃ παράδεισος;

— Πέπωνες ἐπὶ ἀμπέλου.

— Τί ἐστὶ ἔρως;

— Τρελλὸς χωρὶς σίδερα.

— Ποῖοι εἶνε οἱ σοφώτεροι;

— Ο. ἰχθῦς.

ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟ

ΠΡΟΣ ΕΝ ΚΡΑΝΙΟΝ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ

Ποιὸ νᾶσαι σύ, κρανίο ἀδειανό,
ποῦ βρίσκω' ἐδῶ μέσα πεταμένο;
πές μου, ἀνῆκες σ' ἄρχοντα τρανὸ
ἢ σὲ κανένα χάχα πεινασμένο;

Ἐφόραες φακόλα, λαιμοδέταις
ψηλὸ καπέλο καὶ μονὸ γυαλί
ἢ ἤσουν ἀπὸ 'κεῖνες τῆς ρεμπέτες
ποῦ δὲν τῆς ἔγνοιαζε γι' αὐτὰ πολύ;

Ἢ ἤσουν μαλλιρὸ ξεμυαλισμένο,
μαγναδοσκεπασμένο, πολυφάνταχτο
καὶ μὲ τὸ νᾶσαι τώρα μαδημένο
ἐσώθεις ἀπὸ κούρεμα ἀτράνταχτο;

Πές μου σαυτὴν τὴν κούφια σου καυκάλα
ποία ἦταν ἡ στριμμένη σου ἡ βίδα;
Καὶ πές μου πόσα σχέδια μεγάλα
ἐσκάρωσες καὶ σὺ γιὰ τὴν πατρίδα;

Πόσες φορὲς καὶ σὺ στὸν καφφενὲ
ἔβγαλες λόγους σ' οὔλη σου τῇ ζήση
καὶ πόσες εἶπες ὄχι ἀντὶ ναὶ
μὲ μιὰ ψωροδεκάρα γιὰ μπαχτίσι;

Κι' ἀπ' τὸ μυαλό σου ὡς τὸ στόμα
ἡ γνώμη σου—κρανίο μου κασσίδικο—
πόσες φορὲς δὲν ἄλλαξε τὸ χρῶμα
λὲς κ' εἶχες ἐδῶ μέσα μπογιατζίδικο;

Κι' ἂν ἀδειανὸ κυλιέσαι ἐδῶ κάτω
μὴ σοῦ κακοφανοῦν αὐτά ποῦ σοῦπα
καὶ τότε ποῦ φαινόσουνα χεμάτο
πάλι ἤσουν ἀδειανὴ ξηροκουρούπα

Κοιμήσου μ' ὄνειρα εὐτυχισμένα
μὴ σὲ πειράξῃ ἐνόχλησι καμμία
κοιμήσου κ' εἶνε ὅλα, σᾶν ἐσένα
τοῦ κράτους μας γεμάτα τὰ ταμεῖα.

Κοιμήσου καὶ γιὰ μᾶς νὰ μὴ σὲ νοιάζῃ
ἀκόμα ζοῦμε ὅλοι βίο μπεῖκο,
κοιμήσου δίχως πίκρα καὶ μαράζι
καὶ πάντα πάει πρίμο τὸ ρωμαΐκο!

Ὁ Γελωτοποιός

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

130. Αἴνιγμα.

Ἐάν λάβῃς φίλε λύτα
μίαν πόλιν τῆς Ἑλλάδος
καὶ πλησίον πρόσθεσῃ
ἕνας βασιλεὺς μεγάλος
ἀποθαμένος πρὸ αἰώνων,
θὰ ἀρκέσουν ταῦτα μόνον
νὰ σοῦ δώσουν ἕνα ἄλλον
βασιλειᾶ κι' αὐτὸν μεγάλον.

131. Αἴνιγμα.

Λάβε γραμμ' ἀπ' τὰ μεσαῖα
κι' ἔπειτα ἀπ' τὸς προσθέσεις
μία φίλε ν' ἀφαιρέσῃς
καὶ κοντά του νὰ τὴν θέσῃς.
Καὶ πλησίον ἓν θηρίον
θέσε εἶτα ἂν ἠμπορῇς
κι' ὕστερα ἀπ' ὅλα ταῦτα
δύνασ' ἄρα νὰ μ' εὑρῇς;

132. Φίρδην—Μύγδην.

Πυλος — Ροδυθος — ιδα — πιτετο

133. Γρῖφος.

Ἡ ἀράχνη ἴον

134. Ἐλλειποσύμφωνον

Ο — ηα — ε ε ε

135. Φωνηεντόλιπον.

— Κλς — ν — πλσς

136. Αἴνιγμα ἀνορθόγραφον.

Ἀπὸ ἄνθη μυροβόλα
ὅπου εἶμαι φορτωμένος
ἂν μοῦ κόψῃς τὸ κεφάλι
γίνομαι σαμαρωμένος.

137. Τρίγωνον.

Ἴα ἴον εε : ρρέουν

138. Κυβόλεξον μετ' ἀκροστιχίδος

Ε * * * *
Δ * * * *
Π * * * *
Ι * * * *
Σ * * * *

Ὄνομα γυναικὸς
Πόλις ἀρχαία τῆς Παλαιστίνης
Διάσημος τραγικὸς ὑποκριτὴς
Εἷς τῶν ἐφόρων τῆς Σπάρτης
Φρούριον τῆς Κορίνθου.

Κισσὰς

ΓΝΩΜΙΚΑ

Ὁ φοβούμενος τὸν θάνατον δὲν εἶνε δειλὸς ἀλλ' ἐγκληματίας.

×

Πολλοὶ γελῶσιν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε ζῶον ἀντὶ νὰ χαίρωσιν.

Φεῦγε τὸν ἄνθρωπον ὅστις ἅπαξ σὲ ἔβλαψεν. Ἡ ἀλώπηξ ἀποθνήσκει ἀλώπηξ.

×

Ἡ πρόοδος ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐπιτυγχάνεται μόνον διὰ τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος. Φιλοσοφία ἐν τῷ συμφέροντι δὲν χωρεῖ.

×

Ἐὰν εἶσαι πτωχὸς δέχου τοὺς φίλους ὅσοι σοὶ προσφέρονται τοιοῦτοι.

×

Ἐὰν εἶσαι πλούσιος μὴ δεχθῇς τοιούτους ἀλλὰ μόνος σου νὰ ζητήσῃς τοιούτους.

×

Ὁ χρυσὸς μαλακώνει εἰς τὸ πῦρ καὶ ὁ πηλὸς ξηραίνεται εἰς τὸν ἀέρα.

×

Γαλῆ τὴν ὁποίαν φροντίζῃς νὰ τρέφῃς καλῶς, λησμονεῖ ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὸν οἶκον σου ποντικοί.

×

Ὁ ἔπαινος οὐδὲν περισσότερον προσάπτει τῷ καλῷ. Ἀπεναντίας δίδει εἰς τὸν κακὸν ὅ τι δὲν ἔχει.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Δρομολόγιον τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου, Ἀρχαιολογικὸν, ἱστορικὸν, γεωγραφικὸν, στρατιωτικὸν, κριτικὸν, γλωσσολογικὸν, στατιστικὸν καὶ ἐμπορικὸν,

Τοῦ ἀνωτέρω περισπουδάστου ἔργου, ἐξεδόθη ἐσχάτως τὸ Δ' τεῦχος περιέχον τὴν Μακεδονίαν καὶ Σερβίαν καὶ τὸ Ε' περιέχον τὴν Θράκην καὶ Βουλγαρίαν.

Ὡς γνωστὸν συγγραφεὺς τοῦ πολυτιμοτάτου τούτου συγγράμματος εἶνε ὁ πολυμαθέστατος πατριώτης Β. Δ Ζῶτος Μολοττὸς, ἀνὴρ εὐρυτάτης παιδείας, φιλόσοφος. ἀγωνιστής, Ἱππότης καὶ Περιηγητὴς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, καταγόμενος ἐκ Δρίβιανης τῆς Μολοττικῆς χώρας τῆς Ἠπείρου.

Τὸ ἀνωτέρω ἔργον ἐξεδόθη τῇ ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,,

Μ. Κ. Ἐνταῦθα. Αἱ εἰκόνες τῶν βραβευθέντων εἰς τὰ «Διασκεδαστικὰ προβλήματα» δὲν δίδονται ἂν δὲν ἔχωσι πληρώσει οἱ βραβευθέντες τὴν συνδρομήν των.—Ε. Ζ. Ἀμαλιάδα Χρήματα ἐλήφθησαν σᾶς εὐχαριστοῦμεν ταχυδρομικῶς γράφομεν.— Ν. Θ. Χαλκίδα. Διὰ νὰ κόπτῃ καλὰ τὸ ξυράφιον πρέπει νὰ τὸ ἐμβυθίζετε πρὶν τὸ θέσητε ἐπὶ τοῦ προσώπου σας ἐντὸς θερμοῦ ὕδατος.— Σ Κ. Ὀμβουρμαν- Διὰ νὰ κατασκευάσητε καλὰς κονσέρβας σᾶς παραπέμπομεν εἰς τὰ φύλλα τοῦ τρ. ἔτους ὅπου ἐγράψαμεν πολλά.—Χ. Κ. Λ. Λάρισσαν. Χρήματα ἐλφήθησαν. Τόμοι ἐστάλησαν. Ταχυδρομικῶς ἐγράψαμεν.— Ι. Ζ. Ναύπλιον. Τί γίνεσθε; Μᾶς ἐλησμονήσατε; —Ν. Π. Σικάγον. Παρὰ τὰς τόσας ὑποσχέσεις σας μᾶς ἔμεινεν μόνον ἡ ἀδικαιολόγητος σιωπή σας. —Φ. Χ. Κω)πολιν. Ἐλάβομεν χρήματα. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Ἔχει καλῶς παραγγελίαι ἐκτελεσθήσονται — Π. χ. Κω)πολιν. Περὶ τούτου πολλὰ ἐγράφησαν ἐν τῷ λήξαντι τόμῳ. Ἀναμένομεν ἀποτέλεσμα ἐνεργειῶν σας.

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων Ἀνέστη Κωνσταντινίδου